

اَوْنِيُوْ سِيْتِيْ رَاتِيْ كُوْ لُوْ كِيْ مَبَارَا
UNIVERSITI
TEKNOLOGI
MARA

**TEMUBUAL SEJARAH LISAN MENGENAI SEJARAH KAMPUNG BUKIT
TUNGGAL SEGAMAT JOHOR
BERSAMA ENCIK BAHRON BIN HAJI AHMAD**

DISEDIAKAN OLEH:

ABDUL QAYYUM BIN ABDUL RAHMAN

NOOR HIDAYAH BINTI ABD KHADIP

PROJEK DIMAJUKAN KEPADA:

FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA, CAWANGAN JOHOR, KAMPUS SEGAMAT

BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KHUSUS

DOKUMENTASI SEJARAH LISAN – IMR 604

SEMESTER 5 (SEPT 2017 – JAN 2018)

ISI KANDUNGAN

PENGHARGAAN

1.0 ABSTRAK.....	2
2.0 SINGKATAN KATA.....	3
3.0 BIODATA PENULIS.....	4 - 5
4.0 PENGENALAN.....	6
5.0 TRANSKRIP WAWANCARA.....	7 - 55
6.0 LOG WAWANCARA.....	56 - 58
7.0 KRONOLOGI.....	59
8.0 BIODATA TOKOH.....	60
9.0 SENARAI SOALAN WAWANCARA.....	61 - 64
10.0 RALAT.....	65
11.0 RUMUSAN	66 - 67
12.0 SENARAI RUJUKAN.....	68
13.0 LAMPIRAN	69
14.0 INDEKS.....	70 - 73

PENGHARGAAN

Assalamualaikum w.b.t. Alhamdulillah. Pertama sekali syukur yang tidak terhingga kepada Allah s.w.t yang tidak terhingga kepada Allah s.w.t. yang telah memberikan rahmat dan kesihatan yang baik kepada kami dan dengan izin-Nya juga kami dapat menyiapkan tugas berkenaan penulisan transkrip untuk subjek IMR 604 – Pendokumentasi Sejarah Lisan yang diberikan ini dengan jayanya pada masa yang ditetapkan. Kami juga ingin mengambil kesempatan ini untuk merakamkan jutaan terima kasih dan sekalung penghargaan yang tidak terhingga kepada pensyarah subjek IMR 604 – Dokumentasi Sejarah Lisan, iaitu Encik Zul Azmi Bin Ishak yang begitu sabar mengajar kami sepanjang semester lima ini. Beliau telah memberikan banyak tunjuk ajar, galakan dan maklumat kepada kami bagi menyiapkan tugas ini. Tidak dilupakan juga, kami ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada kedua ibu bapa kami yang telah banyak memberikan sokongan moral, doa dan nasihat yang tidak putus-putus dari jauh. Setinggi-tinggi penghargaan ingin kami tujukan kepada Encik Bahron bin Haji Ahmad yang menjadi pengkisah dalam penulisan transkrip kami ini. Beliau telah memberikan banyak maklumat dan kerjasama yang begitu baik sekali semasa temuduga sekaligus memenuhi keperluan subjek ini. Sesungguhnya kami sangat menghargai jasa beliau dalam membantu kami. Akhir sekali, sekali lagi kami ingin mengucapkan terima kasih yang tidak terhingga kepada pensyarah, rakan-rakan dan semua yang telah terlibat samada secara langsung atau tidak langsung dalam membantu kami. Allah sahaja yang dapat membalas jasa anda sekalian.

Terima kasih.

ABSTRAK

1.0 ABSTRAK

Abstrak: Transkrip ini mengandungi temubual bersama Encik Bahron bin Haji Ahmad mengenai sejarah Kampung Bukit Tunggal dan sedikit sebanyak maklumat mengenai diri dan keluarga Encik Bahron bin Haji Ahmad. Dalam mengetuai kampung sebagai ketua Kampung Bukit Tunggal. Transkrip temubual ini dijalankan di Balai Raya Kampung Bukit Tunggal pada 13 Disember 2017 bermula pada jam 3 petang. Transkrip ini juga menyentuh serba sedikit tentang latar belakang beliau mengendalikan kampung, malahan dari segi sejarah yang berkisar di sini juga turut disentuh dan ternyata sejarah di Kampung Bukit Tunggal ini banyak sejarah yang menarik dengan pelbagai aktiviti yang dijalankan dan pelaksanaan yang teratur oleh jawatan tertinggi. Malahan, harapan yang teramat tinggi oleh ketua kampung untuk menaik taraf Masjid Kampung Bukit Tunggal dalam membantu penduduk dan kemudahan untuk semua.

Kata Kunci: Kampung Bukit Tunggal, Ketua Kampung

SINGKATAN KATA

2.0 SINGKATAN KATA

AJK	Ahli Jawatankuasa
BRIM	Bantuan Rakyat Satu Malaysia
FELCRA	Lembaga Penyatuan dan Pemulihan Tanah Persekutuan
IKS	Industri Kecil dan Sederhana
JKR	Jabatan Kerja Raya
KKLW	Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah
MB	Menteri Besar
PIBG	Persatuan Ibu Bapa dan Guru
RISDA	Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah
SRP	Sijil Rendah Pelajaran
SU	Setiausaha
UiTM	Universiti Teknologi MARA
UMNO	United Malay National Organisation
YDP	Yang DiPertua

BIODATA PENULIS

3.0 BIODATA PENULIS

NAMA : ABDUL QAYYUM BIN ABDUL RAHMAN

NO ID UITM : 2016648602

TARIKH LAHIR : 24/9/1993

TEMPAT LAHIR : HOSPITAL TAPAH, PERAK

NO TEL : 017-5962680

ALAMAT RUMAH : NO.53 JALAN EMPAT TAMAN DESA DAMAI, 35500 BIDOR
PERAK

NAMA : NOOR HIDAYAH BINTI ABD KHADIP

NO ID UITM : 2016648652

TARIKH LAHIR : 23/11/1995

TEMPAT LAHIR : HOSPITAL JITRA, KEDAH

NO TEL : 013-6487958

ALAMAT RUMAH : KAMPUNG PAYA KERIANG MENYABONG, MUKIM NAGA,
06000 JITRA KEDAH

PENGENALAN

4.0 PENGENALAN

4.1 Objektif kajian

- Mengetahui serba sedikit sejarah mengenai Kampung Bukit Tunggal
- Mengenal dengan lebih dekat individu-individu penting dalam sebuah kampung
- Mendapatkan gambaran sebenar tentang peranan seorang ketua kampung di dalam sesebuah institusi perkampungan

4.2 Kaedah kajian

Kaedah yang kami gunakan dalam melaksanakan temubual bersama wakil Kampung Bukit Tunggal iaitu ketua kampung adalah seperti berikut:

- Kami melakukan pencarian maklumat mengenai kampung
- Kami juga mencari wakil kampung di Masjid Kampung Bukit Tunggal, untuk mengenal pasti individu yang boleh membantu kami dalam penceritaan sejarah yang ada di sini
- Kami juga membuat rujukan bersama pensyarah berkaitan langkah-langkah serta nasihat dalam menjalankan kajian temubual bersama wakil kampung iaitu ketua kampung
- Kami juga mendapat keizinan dan persetujuan daripada ketua kampung melalui surat rasmi serta panggilan telefon.
- Kami juga melakukan beberapa sesi pertemuan bersama ketua kampung iaitu untuk sesi suai kenal, mengenai kampung, sekilas cerita yang menarik yang terdapat di Kampung Bukit Tunggal ini. Manakala, sesi rasmi rakaman kami lakukan di Balai Raya Kampung Bukit Tunggal dan penceritaan sejarah Kampung Bukit Tunggal.

**TRANSKRIP
WAWANCARA**

5.0 TRANSKRIP WAWANCARA

Berikut adalah rakaman wawancara sejarah lisan bersama Encik Bahron Bin Haji Ahmad, yang merupakan Ketua Kampung bagi Kampung Bukit Tinggi, Jementah, Segamat. Beliau yang adalah seorang yang berwawasan tinggi dan mempunyai pelbagai perancangan untuk kemajuan dan kesejahteraan penduduk serta kampungnya. Rakaman ini dijalankan di Balai Raya Kampung Bukit Tinggi pada 13/12/2017 bermula pada jam 3 petang. Wawancara ini dikendalikan oleh Abdul Qayyum bin Abdul Rahman (2016648602) dan Noor Hidayah binti Abd Khadip (2016648752). Dengan segala hormatnya, kita mulakan temuramah ini.

Abdul Qayyum: Selamat Petang Encik.

Bahron Ahmad: Selamat Petang.

Abdul Qayyum: Boleh kami tahu nama penuh Encik terlebih dahulu?

Bahron Ahmad: Bahron bin Haji Ahmad.

Abdul Qayyum: Boleh kami panggil nama singkatan?

Bahron Ahmad: Nama singkatan saya takde lah [tidak ada] biasa diorang [mereka] panggil memang Bahron lah.

Abdul Qayyum: Boleh kami tahu usia Encik Bahron?

Bahron Ahmad: Usia saya baru enam puluh (60) tahun.

Abdul Qayyum: Bilakah Encik Bahron dilahirkan?

Bahron Ahmad: Saya dilahirkan sepuluh (10) hari bulan tujuh (7) sembilan belas lima puluh enam (1956).

Abdul Qayyum: Dimanakan Encik Bahron dilahirkan?

Bahron Ahmad: Saya memang dilahirkan di Kampung Bukit Tunggal lah.

Abdul Qayyum: Pada masa terluang, apakah hobi yang Encik lakukan pada masa itu?

Bahron Ahmad: Kalau nak ikutkan waktu terluang ni memang banyak aktiviti yang saya lakukan selain daripada jawatan ketua kampung, saya adalah YDP Daerah YDP Ketua Kampung Daerah Segamat yang mana tugas saya memang boleh katakan sentiasa penuh jadinya kadang-kadang masa terluang tu [itu] memang tidak mencukupi untuk kita menyelesaikan jadual-jadual yang sedia ada apatah lagi kalau kita untuk kita membuat perlaksanaan, tanggungjawab sebagai keluarga maknanya tanggungjawab sebagai keluarga maksudnya kita membuat kerja-kerja kampung untuk keluarga kita jadi kalau ikut masa terluang tu memang terlalu penuh. Sedia maklum lah saya menjaga ketua-ketua kampung daerah Segamat seramai lima puluh tujuh (57) ketua kampung yang

dikenalpasti pada tiap-tiap satu (1) bulan kita memang akan membuat mesyuarat ketua-ketua kampung negeri jadinya mesyuarat tu [itu] dia ada akan digilirkan contohnya yang baru minggu lepas saya mesyuarat di Batu Pahat dan sebelumnya di Johor Bahru dan yang akan datang nanti mungkin ikut giliran lah giliran daerah daerah daerah yang mana kena jadi apatah lagi hujung-hujung tahun ni [ini] terlalu penuh jadual yang di dilaksanakan.

Abdul Qayyum: Boleh Encik ceritakan serba sedikit tentang keluarga Encik sekarang? Siapakah nama Datuk dan Nenek Encik?

Bahron Ahmad: Saya ambik [ambil] daripada keluarga ni [ini] saya dari keluarga datuk dulu, kalau untuk datuk sebelah saya lah yang saya pasti Kromo bin Jokro yang perempuan tu [itu] saya ingat Rubiem, Rubiem tu [itu] saya *confius* [keliru] sedikit dia punya apa tu [itu] binti siapa kerana pada tahun lima puluh an (50-an) beliau meninggal ketika itu saya pun belum lahir lagi jadi saya tak [tidak] ingat lah. Jadi macam keluarga saya maksudnya bilangan keluarga saya sendiri, keluarga saya sendiri saya yang sebenarnya ada lima (5) orang anak dan satu (1) isteri yang ada anak sekarang tinggal empat (4) satu (1) kemalangan tatkala pergi sekolah jadi yang ada sekarang empat (4) orang lah. Cucu ada empat (4) orang cucu jadi yang masih yang masih belajar satu (1) orang, yang bekerja dua (2) orang, satu (1) masih berkerja sendiri membantu saya masih belum ada pekerjaan tetap apa pun saya masih sarankan kepada anak saya yang ada sekarang tu [itu] lelaki supaya beliau cuba bekerja sendiri tetapi sedia maklum lah keadaan sekarang kadang-kadang dari segi tekanan kawan-kawan yang bekerja tetap. Jadi beliau pun memang ada juga mohon kerja luar masih belum ada rezeki apa pun memang kalau tanya saya, saya sarankan beliau biarlah bekerja sendiri kerana saya dulu pun pernah kerja kerajaan juga saya pun meletakkan jawatan bekerja sendiri pun alhamdulillah rezeki itu ada dimana-mana sahaja. Itulah yang saya boleh nyatakan.

Abdul Qayyum: Bagaimana pula tentang spesifik keluarga sekarang Encik?

Bahron Ahmad: Spesifik keluarga saya sekarang alhamdulillah takde [tidak ada] apa-apa sebarang permasalahan. Cuma yang anak saya yang sulung sekali sudah bekerja dengan Jabatan JKR, yang nombor dua (2) pensyarah di Pulau Pinang, yang ketiga (3) tu [itu] yang saya nyatakan tadi tu [itu] lah dan yang keempat (4) masih dalam belajar maksudnya ketika ini beliau masih dalam cuti semester yang bongsu sekali yang sedia ada.

Abdul Qayyum: Bagaimana pula tentang spesifik keluarga ibu bapa dan adik beradik Encik?

Bahron Ahmad: Maksudnya ibu bapa saya, saya nyatakan daripada adik beradik saya dulu, adik beradik saya, saya yang sebenarnya keluarga saya ni [ini] saya satu (1) ibu ada enam belas (16) adik beradik, enam belas (16) adik beradik yang sebahagian besarnya maksudnya semua sekali sudah bekeluarga. Alhamdulillah ada yang bekerja dengan klinik kerajaan dan juga ada juga yang bekerja yang sendiri (bunyi ayam berkokok) (bunyi memberi salam) jadi berkenaan dengan keluarga tu [itu] alhamdulillah lah dari segi keakraban tolong menolong antara satu sama lain apatah lagi kalau ketika kita hujung tahun untuk menghadapi bulan ramadhan sebelum kita akan berkumpul adik beradik semua kita buat tahlil dan juga adik beradik di pada sebelah bapa saya juga alhamdulillah juga pun ada masih lagi jadi saya pak saudara [bapa saudara] daripada orang tua orang tua saya sendiri yang lelaki masih tinggal satu (1) orang pakcik dan juga yang sebelah ibu pun tinggal seorang (1) juga pakcik juga. Itu lah yang ada.

Abdul Qayyum: Sudah berapa lama Encik mendirikan rumah tangga?

Bahron Ahmad: Ohh mendirikan rumah tangga daripada tahun selama tiga puluh enam (36) tahun.

Abdul Qayyum: Boleh tak Encik memberitahu kepada kami nama isteri Encik Bahron?

Bahron Ahmad: Isteri saya bernama Puan Sutilah binti Muhammad Salleh usianya lima puluh lima (55) tahun.

QR: Nama anak-anak dan umur mereka sekarang?

BA: Nama anak-anak ya, nama anak saya yang pertama (1) Mirza Izuan berusia tiga puluh lima (35) tahun, Siti Elmiza dua puluh sembilan (29) tahun, Mazha Ikmal dua puluh tiga (23) tahun, Mazatul Izzani ni [ini] lah baru apa masih dalam cuti baru sampai setahun (1) lapan belas (18) sembilan belas (19).

QR: Anak-anak Encik sekarang masih belajar ataupun sudah bekerja?

BA: Tu [itu] saya nyatakan yang bekerja dua (2) orang yang yang belajar satu (1) orang satu (1) orang lagi bekerja membantu saya lah.

QR: Apakah pekerjaan yang dilakukan oleh anak-anak Encik?

BA: Anak saya yang pertama (1) tadi bekerja dengan Jabatan Kerja Raya, aaa yang kedua tadi tu [itu] pensyarah di Kolej Komuniti Bayan Lepas.

QR: Jadi Encik dan Isteri memang asalnya dari Kampung Bukit Tunggal?

BA: Aaa ya memang betul, saya dan isteri saya memang asal anak Bukit Tunggal jati lah memang kedua-duanya memang lahir di Kampung Bukit Tunggal lah.

QR: Sudah lama Encik menetap di kediaman yang duduk sekarang?

BA: Lamanya duduk sekarang memang lah saya saya dilahirkan memang duduk di Kampung Bukit Tunggal sama ada saya dan juga isteri saya lah sejak daripada lahir lah.

QR: Tahap pendidikan Encik dan isteri sebelum ini?

BA: Pendidikan saya, saya sampai (bunyi motorsikal) ke tingkatan tiga (3) SRP saja dan juga isteri saya sampai tahun enam (6) saja yang isteri lah.

QR: Lepas habis 17 tahun Encik buat apa?

BA: Saya selepas tahun tu [itu] memang orang kampung bermakna saya memang bekerja sendiri dan membantu orang tua lah di kampung dan mohon kerja kampung lah pada buat kebun membantu ibu menoreh dan sebagainya memang itulah memang tugas saya ketika daripada bujang.

QR: Jadi, memang daripada suami isteri sampai anak-anak memang asal Bukit Tunggal, orang Segamat?

BA: Memang saya suami isteri dan juga anak-anak memang semuanya lahir di Kampung Bukit Tunggal.

QR: Boleh Encik cerita serba sedikit berkenaan latar belakang ibu bapa Encik?

BA: Berkenaan latar belakang ibu bapa aaa bapa saya memang asalnya daripada Indonesia. Aaa atuk [datuk] nya itu asal daripada Indonesia dan juga ibu pun asal dari Indonesia kalau ikut sejarah dia ceritanya aaa kedua-dua bapak [bapa], bapak [bapa] kepada atuk [datuk] sebelah bapak [bapa] dan atuk [datuk] sebelah mak [emak] dia sama-sama merantau daripada Indonesia (bunyi lori) ke mari. Jadi dia merantau sama-sama ke mari dia yang sebelah bapak [bapa] duduk di Jementah sini lah yang sebelah ibu di Kampung Jawa, Segamat. Jadinya dia sama-sama merantau dan melahirkan anak kebetulan ada laki [lelaki] dan perempuan disatukan. Ceritanya begitulah apa yang saya dimaklumkan oleh atuk [datuk]. Jadi asal usulnya dia memang asal merantau daripada Indonesia, jadinya selepas menetap disini dapat grant apa yang dia nak jadi dijodohkan itu sejarah dia apa yang telah dinyatakan oleh orang tu [itu] dulu lah.

QR: Ibu bapa Encik memang asal dari Kampung Bukit Tunggal juga ke?

BA: Aaa bapa memang asal daripada Bukit Tunggal lah boleh dikatakan Bukit Tunggal lah ibu dia memang asal dari Kampung Jawa, Segamat, yang ibunya.

QR: Jadi, berkenaan dengan salah silah keluarga, ada tak Encik berketurunan lain?

BA: Salah silah keluarga daripada saya dan juga aaa ibu dan bapa saya memang daripada berketurunan Jawa lah.

QR: Adakah adik-beradik Encik tinggal di kampung ini ataupun berjauhan?

BA: Aaa kalau kira adik beradik, aaaa cuma adik saya yang bongsu satu ibu tu [itu] ya yang tinggal di peninggalan rumah orang tua dulu-dulu lah dan yang lain semua memang merantau lah ada di Johor Bahru, ada di Port Dickson, ada di Perak, ada di Kuala Lumpur ada yang duduk di Pahang cuma satu (1) orang saja lah yang bongsu saja yang ada di kampung ini lah.

QR: Macam kita semua sedia maklum, Encik adalah Ketua Kampung bagi Kampung Bukit Tunggal. Sejak bila Encik mula menjerumuskan diri menjadi salah satu orang penting kampung?

BA: Maksudnya tu [itu] orang penting sebagai ketua kampung ke atau jawatan sebelumnya. Yang saya boleh jelaskan lah saya kalau menjerumuskan aaaa dalam aktiviti

kampung tu [itu] ketika kita daripada pemuda pun memang kita dah [sudah] menjerumuskan lah dan ketika itu saya pernah memegang jawatan Ketua Pemuda UMNO Cawangan. Selepas itu, saya pernah memegang Ketua UMNO [The United Malaya National Organisation] Cawangan dan seterusnya saya sampai ini hari daripada dua ribu enam (2006) sampai sekarang lah saya memegang ketua kampung lah jadi adalah jawatan-jawatan lain macam pengerusi aaaa sekolah kebajikan agama saya masih lagi pengerusi daripada ditubuhkan sampai sekarang. Itulah dan ada lagi jenis-jenis perkara yang lain itu yang dalam kampung lah.

QR: Encik merupakan Ketua Kampung yang ke berapa untuk kampung ini?

BA: Kalau kalau tak [tidak] silap saya lah yang mulanya ketua kampung Haji Abdul Rahman bin Abdul seterusnya Haji Abidin bin Kesseng yang kedua (2) yang ketiga (3) Haji Muhamat bin Haji Hasim dan yang seterusnya saya lah sekarang.

QR: Adakah Encik cenderung kearah kepimpinan sejak kecil?

BA: Soal kecenderungan ni [ini] saya rasa ianya dengan sendirinya datang contohnya kalau kita mengikuti aktiviti ataupun majlis-majlis jadi kalau kita kata orang ringan tulang ringan tulang, kalau buat kerja tak [tidak] perlu disuruh, nak [hendak] mintak [minta] tak [tidak] perlu dipinta, nak [hendak] memberi kata orang tak [tidak] payah disuruh jadi secara tak [tidak] langsung itu lah ianya dengan sendirinya sebenar benda ni, benda ini bukan boleh dipaksa kalau dipaksa pun kalau kita takde [tidak ada] dalam jiwa kita ianya tidak semudah itu boleh memberi kerjasama kepada yang lain.

QR: Apakah yang mendorong untuk Encik menjadi Ketua Kampung?

BA: Untuk yang mendorong saya menjadi ketua kampung yang sebenarnya untuk jawatan ini memang saya pun bukan memikirkan saya berminat untuk ketua kampung dan saya pun bukan dilahirkan sebagai ketua kampung dan juga pada mulanya saya memang langsung takde [tidak ada] terpikir langsung untuk menjadi ketua kampung apatah lagi untuk siapa yang mendorong kerana saya pun pernah berbincang dengan keluarga sebelum saya memohon ketua kampung jadi keluarga pun tidak merestui saya memegang ketua kampung dan ketika itu dan saat itu permohonan telah diutarakan oleh pihak jabatan jadi pihak penghulu telah memberi borang kepada saya dan saya pun ketika itu memang saya tidak takde [tidak ada] berminat kata orang jadi saya pun abaikan dan seterusnya ketika itu Tok Penghulu Tok Latif Berkaliman, Penghulu Jementah saya ingat masa itu dan saat itu aaaa pukul 3.45 saya dalam perjalanan balik dari Segamat ke rumah Tok Penghulu telefon suruh datang ke pejabat saya terus ke pejabat dan beliau bercakap Bahron, dia kata borang mana? Saya kata saya cakap Tok saya memang takpe [tidak apa] lah bagi lah orang lain saya insyallah saya cuba membantu. Beliau suruh mengisi borang cuma saya pegang kata-kata dia *time* [ketika] tu [itu] ketika itu saya terus tandatangan lah bila saya tersentuh atas pandangan dan nasihat Tok Penghulu Latif, dia kata kite [kita] ni dilahirkan satu panjang untuk keluarga kite [kita] dan kita kena ingat selain daripada keluarga kita mungkin kita ni [ini] dilahirkan selain daripada keluarga kita untuk orang lain jadi saya nasihat tu [itu] saya tersentuh jadi saya pun *sign* [tanda tangan] lah borang tu dan itu lah secara tak [tidak] langsung jadi *interview* [temubual] dah tertulis dan saya kena terima seadanya.

QR: Adakah ahli keluarga Encik ada yang pernah menjadi Ketua kampung atau memegang apa-apa jawatan kuasa kampung?

BA: Aa kalau ikut sejarah aaa keluarga saya memang seingat saya memang takde [tidak ada] langsung takde [tidak ada] dalam cuma sebelumnya saya ingat cuma adik saya pernah menjadi SU [setiausaha] JKK [jawatan kuasa kampung] sekejap lah ketika itu dia beliau tinggal di sini lepas tu [itu] beliau berpindah di tempat lain jadi beliau meletakkan jawatan lah. Cuma tu [itu] lah adik saya Ali bin Ahmad pernah menjadi SU [setiausaha] di kampung ni [ini].

QR: Bagaimana Encik boleh dilantik menjadi Ketua Kampung?

BA: Aaa prosedur dia sekarang ketua kampung ni [ini], aa sekarang dia pihak pejabat akan mengumumkan mengumumkan aa ada jawatan yang kosong jadi kita kena mohon lah mohon jadi aa dia akan di *interview* [temubual] di *interview* [temubual] dia kelayakan dia kalau ketua kampung sekurang-kurangnya pun selain daripada apa boleh membaca, menulis dan mengira dia mesti ada darjah enam (6) kalau dulu lah tapi kalau sekarang yang disarankan oleh KKLW [Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah] seelok-eloknya sampai ke tahap diploma kalau disarankan sekarang lah disarankan oleh Jabatan Luar Bandar.

QR: Sebelum menjadi Ketua Kampung Encik buat apa?

BA: Saya sebelum menjadi ketua kampung memang saya kerja kampung lah berbagai kerja yang terutamanya memang kerja saya memang menoreh getah di kampung memang menoreh getah di kampung.

QR: Macam mana Encik boleh mula masuk melibatkan diri menjadi Ketua Kampung, aktif dengan Kampung?

BA: Aa berkenaan dengan melibatkan diri menjadi ketua kampung itu yang saya katakan tadi aa ikut prosedur dia kita mohon borang benda tu [itu] dipanggil dia, dia di temuduga aa kebetulan ketika itu saya jawatankuasa UMNO bahagian Segamat saya memegang jawatankuasa UMNO bahagian Segamat jadi aa ketika temuduga itu ianya melibatkan daripada pegawai-pegawai daerah aa daripada ahli dewan undangan negeri, daripada jabatan agama, dan juga daripada ketua UMNO bahagian Segamat dan mungkin ketika itu dan di saat itu tok ketua UMNO bahagian telah kata orang memberi keyakinan kepada jabatan-jabatan berkenaan saya ini calon-calon yang di temuduga mendapat kelayakan untuk menggunakan sebagai kerana ketua-ketua kampung di daerah di negeri Johor khususnya kebanyakannya selain daripada jabatan-jabatan berkenaan aa panelnya yang perlu diambil kira adalah daripada ketua UMNO bahagian jadi di Johor. Jadi saya pun melepaskan beberapa bertemu dengan MB [Menteri Besar] apa semua sekali, jadi saranan tu [itu] kerana daripada UMNO tu [itu] yang melihat aa ianya sebahagian besar boleh menerajui dan boleh diterima oleh penduduk-penduduk setempat jadi yang mana itu lah aa ... sokongan daripada ketua UMNO bahagian menguatkan untuk seorang aa itu untuk menjadi ketua kampung di Johor.

QR: Sepanjang Encik pegang kepimpinan sebagai Ketua Kampung di Kampung Bukit Tunggal, apa spesifik kerja Encik sebagai Ketua Kampung?

BA: Maksudnya kerja yang saya lakukan. Pada sebenarnya sebagai ketua kampung ni [ini] tugasnya adalah banyak bukanlah ketua kampung ni [ini] tugasnya hanya untuk mendamaikan yang sebenarnya tugas ketua kampung ni [ini] membantu khasnya kepada orang-orang yang miskin, orang-orang kurang upaya dan ketua kampung ni tugasnya menyalurkan daripada agensi-agensi tertentu khasnya daripada pihak jabatan contohnya

katakan lah ade [ada] bantuan BRIM [Bantuan Rakyat Satu Malaysia] contohnya kadang-kadang kite [kita] memastikan ade [ada] anak-anak buah kite [kita] yang orang ada orang-orang celih daripada bukan berkenaan itu salah satu kita punya membantu dan juga selain daripada aa ape [apa] tu [itu] kegunaan harian contohnya kegunaan jalan, api [elektrik] dan air dan juga bantuan-bantuan tertentu daripada pihak kerajaan kerana ketua kampung ni [ini] apa-apa pun pihak daripada pejabat daerah ianya akan menyalurkan kepada tok penghulu, tok pengulu akan terus salurkan kepada ketua kampung dan ketua kampung akan bertindak lah bertindak bertindak bukan katanya saya ni [ini] bertindak sebagai YDP [Yang Dipertua] lagi berat kerana contohnya katalah saya menjaga ketua kampung lima puluh enam (56) ketua kampung kadang-kadang ade [ada] pejabat daerah menghubungi ketua kampung berkenaan jadi ianya perkara itu nak [hendak] segera jadi saya terpaksa membantu cara mana bagaimana maklum balas daripada kampung berkenaan jadi itu lah yang saya cakap tadi tugas saya memang penuh sama ada saya nak menjalankan tugas dengan sepenuhnya ataupun kite [kita] nak [hendak] sambal lewa ya itu yang sebenarnya tugas ketua kampung ni [ini] dua puluh empat (24) jam tugas ketua kampung ni [ini] dia bukan macam penghulu, penghulu pun dua puluh empat (24) jam juga tapi kalau jarang kalau orang cari tengah malam penghulu jarang kan tetapi ketua kampung tak [tidak] diorang tak [tidak] kira ko [kau] pagi ke, petang ke, siang ke, malam bukan saya saja sebagai ketua kampung dan SU [setiausaha] saya pun begitu juga kadang-kadang saya tidak dapat dihubungi ataupun saya ke luar kawasan saya biasanya akan maklumkan kepada SU [setiausaha] saya saya ke luar kawasan dan juga saya akan maklumkan kepada imam supaya seandainya berlaku sesuatu jadi kita sedia bertindaklah tak [tidak] perlunya ada saya contohnya ada kematian itu itu fardhu kifayah tak [tidak] kan nak [hendak] tunggu sampai ketua kampung balik jadi itulah tugasnya saya menyerahkan kepada SU [setiausaha] dan juga imam dan jawatan-jawatan kuasa yang lain lah memang saya memberi mandat penuh lah kepada beliau.

QR: Sebagai Ketua Kampung di kampung ini adakah Encik diberi jangka masa tertentu sepanjang perkhidmatan Encik sebagai Ketua Kampung?

BA: Aa untuk makluman sebagai ketua kampung aa dahulu ketua kampung sampai usia ke enam puluh (60) tahun untuk makluman, aa selepas enam puluh (60) tahun aa sebagai ketua kampung ni [ini] kalau nak diikutkan prosedurnya dia akan bersambung-sambung bersambung-sambung aa dia akan disambung oleh ... manakala kalau lah ketua kampung ini dari segi kualiti takde [tidak ada] ataupun kesihatan jadi sebagai ketua kampung ini boleh ditamatkan perkhidmatan. Tamat perkhidmatannya dia kalau ikutkan setahun (1) setahun (1) biasanya dua (2) tahun ke tiga (3) tahun lah tapi kite [kita] aa yang terkini sebelumnya daripada enam puluh (60) ke enam puluh lima (65) tapi yang terkini ketua kampung sampai usia enam puluh sembilan (69) tahun enam puluh sembilan (69) tahun jadi sebagai penjawat ketua kampung sekarang enam puluh sembilan (69) tahun maksudnya perkhidmatan tu [itu] dah tamat lah. Tetapi tengoklah keadaan pejabat akan keluarkan surat war-warkan lepastu [selepas itu] menjangkau ke sampai ... masa dalam proses maksudnya biasanya ketua kampung itu mampu lah kalau beliau masih sihat dan sebagainya biasanya begitu lah di Johor amnya khasnya.

QR: Seterusnya bagaimana Encik membahagikan masa jawatan ketua kampung dan ketua keluarga?

BA: Membahagikan masa ni [ini] memang tertakluk kepada kita nak [hendak] kata kan kita ni [ini] sibuk sangat pun tidak jugak nak [hendak] kata kan tak [tidak] sibuk pun sibuk jugak, biasanya ketua kampung ni [ini] kebanyakannya kita terlibat dalam luar kampung luar ban [bandar] contohnya selain daripada pejabat-pejabat daerah biasanya kalau pihak RISDA [Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah], pihak pertanian itu biasa ni dadah biasanya tiga jabatan tu RISDA [Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah], Pertanian, Dadah aa Kebajikan Masyarakat itu

memang selalu kita dipanggil untuk kita apa tu [itu] mesyuarat bulanan dan aktiviti dan termasuk lah lain-lain jabatan.

QR: Selepas tamat tempoh perkhidmatan, adakah Encik akan bersara atau akan menyambung perkhidmatan Encik semula?

BA: Aaa itu saya telah nyatakan kalau kita rasa kita mampu dan pihak yang berwajib memerlukan jadi kita kena teruskan lah itupun kalau saya berminat kalau dah [sudah] tak [tidak] berminat tu [itu] aa apakan daya tapi biasanya untuk makluman ketua kampung sekarang lah, sekarang memang tidak semudah itu ingin mencari pengganti kerana kebanyakan diwar-warkan borang berkenaan yang mohon ada setengah tempat tu [itu] ramai tetapi kelayakan beliau tidak menepati apa yang pejabat nak [mahu] jadi terpaksa lah ketua kampung memangku untuk sementara ataupun kampung sebelah contohnya macam saya sekarang memangku Kampung Paya Lebar, kampung bersebelahan kerana memang tiada pengganti jadi sekarang bukan semudah itu untuk menjadi untuk mencari pengganti ketua kampung.

QR: Pada pendapat Encik, apakah ciri-ciri utama yang perlu ada untuk menjadi ketua kampung?

BA: Ciri-ciri untuk menjadi ketua kampung saya nak [mahu] komen pun aaa serba salah juga ialah tetapi yang jelas dan nyata benda menjadi ketua kampung ni [ini] yang saya nyatakan yang pertama sekali kita boleh menjalankan tugas apa yang pihak-pihak jabatan mahu dan juga boleh menerima teguran dan pandangan dan juga kita kena berkorban dari segi masa, wang ringgit dan juga dari segi kekeluargaan kita masa kita kekeluargaan kadang-kadang kita terpaksa korbankan contoh macam saya kalau saya untuk mengaturkan cuti-cuti berkenaan saya tak [tidak] boleh untuk keluarga, terpaksa keluarga yang yang

mengaturkan terpaksa saya kadang-kadang saya terpaksa lah ambil ruang dan masa supaya kita dapat lah membahagikan masa walaupun sedikit kepada keluarga dan juga kepada aa masyarakat kerana untuk menjadi ketua kampung ni [ini] aa kadang-kadang menyatakan contoh banyak pesara-pesara kerajaan contohnya tentera, polis, pegawai RISDA [Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah] dan FELCRA [Lembaga Penyatuan dan Pemulihan Tanah Persekutuan] yang bertaraf pengurus aaa tetapi telah di *interview* [temubual] ada juga yang tak [tidak] lepas kerana menjadi ketua kampung ni [ini] aa yang dia mahu contohnya katakan lah saya sebagai pegawai tinggi polis contohnya jadi ~~kata~~-kata orang jadi ketua kampung tidak boleh marah cara kita berkhidmat dengan anggota unit beruniform dengan anak-anak buah tidak boleh jauh bagai bumi dan langit maksudnya kita jadi ketua kampung perlu bertimbang rasa, bertolak ansur, cara diplomasi, dan perlu kita dekati itu lah ciri-ciri sebahagian yang perlu ada untuk menjadi ketua kampung ni.

QR: Siapakah yang membangunkan Kampung Bukit Tunggal ini?

BA: Kalau ikut sejarah yang membangunkan Kampung Bukit Tunggal ni [ini] sejarah dia Bukit Tunggal ini dulu penempatan penempatan lepastu [selepas itu] dilantik ketua kampung, ketua kampung Haji Abdul Rahman bin Abdul, ketua kampung yang mula lah jadi beliau dulu lah setelah penempatan kerajaan pada tahun ni [ini] jadi wujud lah wajar seorang ketua kampung. Pada yang mulanya tu [itu] lah Haji Abdul Rahman bin Abdul.

QR: Ada tak individu-individu tertentu yang terlibat dalam membangunkan kampung ini?

BA: Kalau untuk membangunkan aaa dalam pada awalnya saya tak tau [tidak tahu] lah tetapi setelah aaa saya terlibat dalam masyarakat saya memang ada saya tau [tahu] ada

individu-individu yang mendermakan untuk membangunkan Kampung Bukit Tunggol ketika itu saya pun belum memegang jawatan lagi.

QR: Berapa banyak ketua Kampung Bukit Tunggol yang wujud sebelum ini?

BA: Ketua kampung Bukit Tunggol yang wujud sebelum ini ada tiga orang lah yang pertama Alyarham Abdul Rahman bin Abdul, yang kedua tu [itu] yang saya nyatakan tadi Haji Abidin bin Kesseng, yang ketiga Haji Muhamat bin Haji Hasim yang seterusnya adalah saya daripada dulu sampai sekarang.

QR: Setiap kampung ada kepadatan penduduknya tersendiri macam Bukit Tunggol, berapakah anggaran kasar jumlah para penduduknya?

BA: Keseluruhan penduduk Bukit Tunggol seramai tujuh ratus lima puluh lapan (758) orang, lelakinya tiga ratus tujuh puluh lapan (378) wanitanya tiga ratus lapan puluh (380) orang. Aaa dia ada rangkaian Paya Mengkuang, Paya Mengkuang aaa ni [ini] rangkaian seratus empat puluh tiga (143) orang. Aaa bilangan jumlah keluarga semua ... dua puluh satu (21) buah lah, bilangan rumah lapan puluh lapan (88) buah keseluruhan satu kosong sembilan (109) buah jadi bilangan penduduk lelaki aaa yang Kampung Paya Mengkuang tujuh puluh dua (72) orang yang Bukit Tunggol punya tiga ratus enam (306) orang. Yang bilangan penduduk wanita Bukit Tunggol tiga ratus sembilan (309) orang, Kampung Paya Mengkuang tujuh puluh satu (71) orang. Keseluruhan tiga ratus lapan puluh (380) orang. Jadi keseluruhan semua sekali bilangan penduduk tujuh ratus lima puluh lapan (758).

QR: Boleh tak Encik ceritakan dengan lebih ringkas tentang sejarah pembukaan kampung ini?

BA: Sejarah Kampung Bukit Tunggul bermula sejarah dia (bunyi selakan kertas) kita nak [mahu] mengenalpasti benar-benar pun tidak boleh lah saya boleh jelaskan apa yang saya tahu lah pasal salasilah Kampung Bukit Tunggul ni [ini]. Jadi Kampung Bukit Tunggul ni [ini] terletak tiga belas (13) kilometer dari bandar Segamat, sembilan (9) kilometer dari bandar Jementah sekeliling itu FELCRA [Lembaga Penyatuan dan Pemulihan Tanah Persekutuan] lah ya ada pusat latihan sejauh enam (6) kilometer dan kite [kita] berhampiran dengan UiTM [Universiti Teknologi Mara] lah ya. Semasa darurat tahun sembilan belas empat puluh lapan (1948), semua kampung yang berhampiran iaitu termasuk Kampung Paya Mengkuang, Kampung Pulau Jering rangkaian dahulu lah dan Kampung Bukit Cerbun diarahkan berpindah ke suatu tempat yang lebih selamat iaitu sini lah Kampung Bukit Satu dan sebuah sekolah telah di bina pada tahun sembilan belas lima puluh tiga (1953) dan seorang penghulu yang bernama Penghulu Puntong telah menamakan sekolah tersebut dengan nama Sekolah Kebangsaan *Bukit Tunggul*. Maka dengan sempena itu dengan resminya nama kampung ini telah dinamakan Kampung Bukit Tunggul. Kampung ini telah dipimpin oleh aaa itulah saya nyatakan tadi tiga (3) ketua kampung tu [itu] dan yang terkini adalah saya lah mana situasi kampung ini dari segi kedamaian insyallah sampai ini hari gotong royong mana aktiviti-aktiviti sama ada di kampung sama ada belianya maksudnya orang tua-tuanya alhamdulillah tiada masalah dari segi aktiviti dan sebagainya.

QR: Untuk makluman Encik, Kampung Bukit Tunggul ini diletakkan dibawah mukim apa?

BA: Untuk makluman Kampung Bukit Bukit Tunggul ini dia terletak dalam mukim Jementah, mukim Jementah, Segamat, Johor.

QR: Encik, berapa banyak mukim yang ada dikawasan ini?

BA: Kalau ikutkan mukim hanya satu (1) saja lah mukim di sini kecuali Segamat di Jementah ni [ini] memang satu (1) mukim saja.

QR: Ada berapa banyak kaum yang menetap di sini?

BA: Untuk makluman kampung, kaum memang takde [tidak ada] kaum lain semua kaum melayu islam di sini.

QR: Sejak pembukaan kampung ini, ada tak kaum lain yang pernah menetap di sini?

BA: Seingat saya lah, memang takde [tidak ada] kampung kaum lain yang menetap di sini memang takde [tidak ada].

QR: Bagaimana perpaduan di kampung ini wujud?

BA: Soal kewujudan perpaduan ia sebenarnya kepada kita sebagai pemimpin yang mana kita cuba mengatasi masalah-masalah yang ada ape [apa] pun kita sifat tolak ansur tu [itu] penting dan timbang rasa dari semua pihak bahasanya saya sebagai pemimpin walaupun ianya pahit saya mesti saya pastikan ianya nikmat saya tak [tidak] boleh benda yang pahit rasa pahit itu prinsip saya. Prinsip saya, saya akan mengatasi kemelut-kemelut yang begitu bermasalah tinggi dengan cara yang terlalu maksud saya ni [ini] saya akan mengatasi ianya dengan cara lembut lah maksudnya kalau orang-orang ada masalah

ataupun diaorang [mereka] tengah panas semangat dia tengah membara kita tidak boleh kita menjawab dengan semangat membara dan kita boleh aaa menjawab aaa dengan perasaan marah tatkala dia *cool* [sejuk] dia sejuk kita boleh tatkala dia panas kita sejuk. Itu prinsip saya buat memang sistem macam tu [itu] lah memang saya amalkan diri saya begitu kalau keadaan kritikal saya tak [tidak] akan menjawab dengan tegas saya cara diplomasi tatkala dia dah *relax* [tenang] baru kita serapkan jadi ketika itu saya tu [itu] takde [tidak ada] kata orang bertambah kronik situasi ya itu cara saya lah.

QR: Ada tak perbezaan ketara tentang perpaduan kampung pada zaman dahulu dan sekarang?

BA: Maksudnya ketara perpaduan perpaduan lah, pada saya yang saya lihat bertambah baik kerana kalau dahulu ketika saya kanak-kanak ketika itu saat itu saya nak [hendak] berjumpa ketua kampung saya cari ketua kampung saya takut ketika itu mungkin situasi saat itu lah dan pada saya bertambah baik lah kalau tanya saya kerana sekarang kita memang saya sentiasa mendekati dengan anak buah malena kalau kita tegur tu [itu] sebab ada yang tak [tidak] betul lah tak [tidak] kan kita nak [hendak] tegur benda yang betul tetapi ketika saya kecil dahulu kalau saya jumpa ketua kampung saya rasa macam kita ni [ini] terlalu kerdil jadi saya memang mengamalkan saya dekati lah anak-anak buah dan pada kanak-kanak ke supaya beliau menghampiri kita jadi kalau ada apa-apa masalah beliau takde [tidak ada] rasa ada satu *guide* [halangan] yang buat kan jadi tu memang prinsip saya memang saya anggap (bunyi telefon) harmoni lah dahulu dan sekarang itu saya rasakan diri saya lah saya rasa anak buah saya pun begitu juga.

QR: Apakah kerja-kerja penduduk di Kampung Bukit Tunggal pada zaman dahulu?

BA: Kalau nak katakan kerja boleh dikatakan majoriti penduduk Kampung Bukit Tunggal dahulu majoritinya adalah kerja kampung sebagai aaa penoreh getah lah boleh dikatakan majoriti dahulu. Memang saya saya ingat memang itulah kerja asas penoreh getah.

QR: Betul ke kawasan ini dahulu pernah dijadikan sebagai kawasan penanaman padi?

BA: Untuk makluman, tahun enam puluh an (60-an) sampai tujuh puluh an (70-an) rasanya lah memang ada saya pun pernah menanam padi ketika itu orang tua menanam padi sebahagiannya memang ada menanam padi tetapi ketika itu saat itu kawasan berkenaan masih mempunyai pengaliran air yang sempurna. Jadi ketika itu memang sewajarnya lah memang penduduk pun memerlukan dan situasi kedudukan tanah mengizinkan tapi kalau ini hari dah [sudah] takde [tidak ada] lah.

QR: Bagaimana pula dengan kerja-kerja harian penduduk sekarang?

BA: Kerja harian penduduk sekarang boleh dikatakan majoriti juga apa petani pekebun maksudnya penoreh lagi dan sebahagiannya ada yang tanam sawit dan sebahagiannya pun ada bekerja dengan pihak agensi-agensi tertentu dan ada juga sebahagiannya bekerja dengan pihak kerajaan dan sampingannya pun ada juga lah penduduk yang membuat ternakan sebahagiannya lah.

QR: Adakah kawasan kampung ini merupakan kawasan yang melakukan aktiviti menoreh getah?

BA: Itu saya nyatakan tadi sebahagian besarnya aktiviti menoreh getah lah di kampung ni [ini] boleh dikatakan majoriti lah.

QR: Adakah kawasan ladang getah di Kampung Bukit Tunggal ini hak milik sendiri ataupun perkongsian?

BA: Untuk makluman, di kampung ini sebahagian besarnya adalah hak sendiri. Kalau perkongsian itu sebilangan kecil lah tapi majoritinya adalah memang hak sendiri.

QR: Berapakah keluasan ladang getah itu dan lokasinya?

BA: (bunyi lori) keluasannya (bunyi telefon) lebih kurang seratus (100) hektar hampir saya rasa lebih kurang seratus (100) hektar lah lebih kurang lah, lokasinya daripada kampung tak [tidak] jauh ada lebih kurang satu (1) km [kilometer] ada yang setengah km [kilometer] ada yang satu (1) km [kilometer] hampir-hampir dua (2) km [kilometer] lah tak [tidak] jauh daripada kampung (bunyi telefon) sekeliling kampung ni [ini].

QR: Bagaimana dengan keadaan kampung ini daripada zaman dahulu, di era Encik remaja sehingga Encik memimpin kampung ini?

BA: Kalau saya lihat tatkala kanak-kanak dahulu perbezaanya tu [itu] memang cuma penambahbaikan lah yang membezakannya saya lihat tatkala ... belum ada api [elektrik] dan air aa telefon jauh sekali kan jadi ketika itu memang lah keadaan maksudnya bukan di Kampung Bukit Tunggal sahaja di kampung lain pun ketika itu sama jugak [juga] jadi yang membezakan tu [itu] dari segi pembangunan lah dari segi sekolah, balai raya, masjid dan sebagainya itu lah yang nampak membezakan perubahan soal jalan-jalan yang dinaikkan taraf, ditambahbaikan jalan-jalan yang ada dan khasnya yang saya lihat aaa jalan-jalan pertanian dan peparitan lah tatkala yang terkini yang ditambah baik lah selain daripada balai raya, masjid dan sekolah.

QR: Boleh tak Encik ceritakan perubahan yang ketara mengenai kampung ini dari segi kemudahan infrastruktur?

BA: Dari segi infrastuktur ya, saya rasa perubahan tu [itu] tidak banyak berubah jugak lah di antara dulu dan sekarang cuma di penambahbaikan lah yang saya lihat lah dan juga infrastruktur kerana kita pun sedia maklum pihak-pihak kerajaan tidak pernah terlepas pandang kepada kampung-kampung khasnya yang majoriti melayu yang saya lihat lah jadi infrastruktur memang tidak pernah ketinggalan khasnya kepada Kampung Bukit Tunggal. Saya berpegang kerana Kampung Bukit Tunggal ni [ini] boleh katakan memang apa tu [itu] penyokong kerajaan memberi kerjasama kepada pihak kerajaan sewajarnya pihak kerajaan memberi perhatian dan pembangunan pada kampung ini (bunyi ayam berkokok).

QR: Bila Encik rasa macam adanya banyak kemudahan asas seperti jalan raya, contohnya untuk pergi ke sekolah?

BA: (bunyi ayam berkokok) kemudahan asas aaa pada saya daripada dulu sampai sekarang memang dah [sudah] sedia ada saya rasa takde [tidak ada] apa-apa perbezaannya lah cuma yang saya nyatakan tadi dipenambahbaikan daripada semasa ke semasa lah insyallah sampai ke ini hari.

QR: Jalan ini dibuat pada tahun bila dan apa perbezaan jalan dahulu dengan sekarang, adakah ada perubahan yang ketara sebagai contohnya tanah merah?

BA: (bunyi ayam berkokok) Jalan yang seingat saya ni [ini], jalan ni [ini] jalan asas yang sedia ada memang daripada saya kecil dah [sudah] wujud jalan ni [ini] cuma jalan ke rumah-rumah, ke kampung-kampung, ke blok lah yang dinaiktarafkan lah ketika itu saya ingat tahun tujuh puluh an (70-an) tapi sejak saya kecil jalan asas ni [ini] memang dah [sudah] sedia ada. Jalan merah aa yang dinaikkan taraf memang ada lah sebahagian besarnya dinaikkan taraf lah jalan merah yang saya cakap tadi selain daripada itu ditambahkan lagi jalan pertanian. Itulah yang seingat saya lah.

QR: Untuk makluman Encik, bilakah masjid Kampung Bukit Tunggal ini ditubuhkan?

BA: (bunyi ayam berkokok) Kalau tak [tidak] silap saya masjid ni [ini] ditubuhkan tahun lima puluh an (50-an) lima puluh dua (52).

QR: Bagaimanakah keadaan masjid ini pada era lima puluh an (50) an?

BA: Ketika itu masjid aa masjid papan, papan dia berupa papan dan berlantai. Dia [masjid] ketika tu [itu] memang saya seingat saya la memang papan la papan dia berlantai.

QR: Baru-baru ini dapat diperhatikan bahawa masjid Kampung Bukit Tunggal ini hendak dinaik tarafkan dan dikembangkan. Bagaimana keadaan itu berlaku?

BA: Aa untuk makluman (bunyi burung) masjid ini dinaik taraf aaa oleh aa individu yang menderma ye [ya], menderma dan (bunyi burung) em ianya dinaikkan taraf lah. Ia -- untuknya masa naik taraf tu [itu] tahun dua ribu (2000) kalau tak [tidak] silap saya lah eh [ya]. Di didermakan oleh individu-individu berkenaan dan sampailah dinihari [hari ini] lah masjid yang sedia ada tu [itu].

QR: Apakah aktiviti-aktiviti yang kerap kali dijalankan dikawasan masjid?

BA: Aktiviti-aktiviti biasanya dijalankan selain daripada kelas-kelas agama aa dan juga program-program maulud dan sebagainya lah. Maksudnya apa yang daerah buat biasa aa dikampung menyertai samalah [bersama] membuat program aktiviti di dikampung dimasjid yang berkenaan. (bunyi burung)

QR: Penglibatan orang kampung dibuat secara menyeluruh ataupun dipilih secara sebahagian sahaja?

BA: Maksudnya penglibatan dalam masjid lah eh [ya]?

QR: (menganggukkan kepala)

BA: Ye [ya] la untuk makluman penglibatan (bunyi burung) orang kampung ni [ini] memang kita libatkan aa semua orang kampung selain daripada jawatankuasa yang ada kerana tokoh aktiviti yang terlibat memang kita ada aa jawatankuasa masjid dan jawatankuasanya semua (bunyi kereta) dan kita akan lantik dan kita akan melibatkan lah semua penduduk-penduduk akan bersama lah pada ke program berkenaan kerana kita libatkan keseluruhan penduduk lah.

QR: Saya ada dengar penceritaan daripada orang-orang lama yang berkata kawasan ini merupakan kawasan banjir sehingga sekarang?

BA: Aa untuk makluman kawasan ini kawasan banjir adalah sebahagian saja [sahaja] kerana dipingiran kampung aa situasi kedudukan tanah rendah ye [ya] dia rendah memang ianya tatkala kalau air sudah melimpah ruah daripada aa tempat berkenaan jadi tem tempat berkenaan adalah untuk laluan air, laluan air jadi aa terlibat lah banjir. Maksudnya bukan lah dia banjir kilat dan sebagainya maksudnya kalau macam musim tengkujuh hujung tahun musim-musim hujan memang untuk laluan air dia tempat yang rendah ni [ini] memang terlibat lah yang mangsa-mangsa banjir berkenaan itu maksudnya bukan menyeluruh lah eh [ya] kawasan yang rendah sahaja.

QR: Apakah punca utama yang menyebabkan kawasan Kampung Bukit Tunggal ini dikatakan sebagai kawasan banjir yang (bunyi hentakkan kaki) kerap berlaku?

BA: Itu yang saya nyatakan tadi, yang terlibat aaa (bunyi selakan kertas) sebahagian saja [sahaja] lah kerana yang ianya rumah beliau tu [itu] terletak dikawasan laluan air jadi memang kita tak [tidak] boleh apa tu [itu] tak [tidak] boleh atasi kalau se se paling banyak pun dalam 18 keluarga yang terlibat daripada yang selainnya tu [itu]. Makna 18 keluarga ni [ini] dia yang kira banjir besar lah eh [ya] 18 keluarga saja [sahaja] yang terlibat. Itu pun itu yang saya cakap tadi sebab laluan air sebab kawasan yang rendah.

QR: Bagaimanakah tahap banjir (bunyi telefon) dikawasan ini?

BA: Tahap banjir dikawasan ini aa boleh dikatakan kritikal juga kerana aa daripada 18 keluarga ni [ini] tadi [sebentar tadi] aa sebahagian besarnya aaa sampai 13 mangsa lah biasanya lah yang rumahnya tengelam sampai tengelam lah sampai melibatkan harta benda lah dan yang selain nya tu [itu] biasanya aliran lalu sebentar saja [sahaja] la. Ye la itu pun kalau banjir kritikal lah.

QR: (bunyi loceng) Bila banjir berlaku penduduk kampung ini dipindah ke mana?

BA: (bunyi loceng) Kita akan arahkan mangsa-mangsa banjir ini berpindah kepada dibalai raya lah kerana kita telah sediakan kerana sebelum banjir memang kita sebagai JKK [JKKK] kita telah membentuk jawatankuasa banjir dan kita telah tugaskan ye [ya] semua jawatankuasa khasnya pada [kepada] SU [setiausaha] aa aturkan, aa mengarahkan aa jawatankuasa-jawatankuasa dan mangsa-mangsa banjir aa membuat aa pemindahan

lah apa yang perlu dan langkah untuk persediaan untuk aa berpindah kerana biasanya kita akan hantar ke balai raya aa kerana cuma pernah sekali sahaja dulu [dahulu] ketika tu [itu] balai raya kita tidak boleh menampung aa banjir pun terlalu besar dan kita hantar ke pihak sekolah dan juga sebahagiannya ke masjid. (bunyi batuk) yang kalau insyaallah lah kalau sekarang andainya berlaku kita pun balai raya kita pun dah [sudah] situasi pun dah [sudah] mengizinkan dah [sudah] tak [tidak] perlu lah kita menghantar ke tempat lain boleh menampung lah saya rasa balai raya yang sedia ada tu [itu] pada hari ini.

QR: Apakah bentuk bantuan yang diberikan kepada penduduk yang terjejas oleh pihak berkuasa tempatan?

BA: Untuk makluman, bantuan yang diberikan kepada penduduk-penduduk yang terlibat aaa banjir pihak aa Jabatan Kebajikan akan membantu akan membantu (ulangan) aa dari segi makanan aa selimut dan sebagainya kerana itulah tujuannya. Sebelum banjir pihak kerajaan sendiri telah mengarahkan supaya kita membentuk jawatankuasa ye [ya] tatkala berlakunya banjir aa pihak mangsa banjir dan juga JKK [JKKK] sendiri telah bersiap sedia aa kita akan mengambil aa butir-butir berkenaan dan kita terus salurkan kepada pihak badan kebajikan ataupun pejabat daerah jadi pejabat daerah, badan kebajikan akan menghantar lah makanan yang secepat yang mungkin lah. Biasanya begitulah. (batuk)

HK: (bunyi telefon) Hmm berapa banyak ahli jawatankuasa kampung yang ada selain Encik sendiri?

BA: Untuk makluman, jawatankuasa kampung (bunyi batuk) termasuk saya dan juga SU [setiausaha] aa ada tiga belas (13) maksudnya lima belas (15) orang. Jawatankuasa tiga belas (13), satu (1) pengerusi termasuk saya dan satu (1) setiausaha maksudnya lima

belas (15) saja [sahaja] jawatankuasa tiga belas (13). Maksud setiausaha dan pengerusi lima belas (15) orang.

HK: Hmm contoh-contoh AJK khas yang wujud di Kampung Bukit Tunggul?

BA: (bunyi telefon) Yang ini saya *confuse* [keliru] sikit contoh AJK [ahli jawatankuasa] khas tu [itu] yang bagaimana tu [itu]? Kiranya AJK khas ni [ini] pada saya tak [tidak] wujud AJK khas ni [ini]. (bunyi ketawa) Jawatankuasa biasa jawatankuasa biasa lah. Maksudnya biro (bunyi telefon).

HK: Ah [ya].

BA: Oh aa biro-biro kita ada memang berbentuk biro. Banyak biro salah satunya aa biro keb kebajikan, (bunyi motorsikal) keselamatan, agama, pendidikan aaa kebudayaan dan kesenian aaa untuk belia. Sebenarnya biro tu [itu] memang terlalu banyak biasa yang khas itu biro itu lah pendidikan, kebajikan, keselamatan ye [ya] contoh keselamatan teknologi maklumat, agama, ekonomi, pendidikan, kebajikan gotong-royong lah, biro kebudayaan, biro keusahawanan, biro sosio sosial, biro belia sukan dan rekreasi, biro wanita dan biro warga emas.

HK: Bagaimana gerak tenaga kerja dalam ahli jawatankuasa tersebut?

BA: (bunyi kasut) Gerak kerja biasanya kita memang membuat aa gerak kerja yang berbersepadu lah maksudnya kita bersama-sama lah kita buat aa kerja. (bunyi kasut) Maksudnya kita tidak aa menunggu eh [ya] tidak menunggu sesiapa seandainya

jawatankuasa yang berkenaan ni [ini] tidak aa ada kesempatan jadi jawatankuasa yang lain akan mengambil alih aa jadi seterusnya begitu lah selama ini. Maksudnya kita tak [tidak] ada bermasalah lah berkenaan dengan gerak kerja tu [itu].

HK: Contohnya bila [apabila] ada program baru agihkan tugas ataupun dah [sudah] diagihkan siap seawal yang mungkin?

BA: Aa agihan tugas ni [ini] yang sebenarnya kita contoh ye [ya] contohnya katakan lah kita aa buat program agama, kita ada biro agama. Biro agama tu [itu] nanti akan menyelaraskan lah menyelaraskan aa tugas-tugas berkenaan katakan lah kita aa ada program aa pendidikan contohnya makna kita rujuk kepada biro pendidikan lah. Jadi beliau akan me menjalankan lah tugas-tugas dan seterusnya begitulah termasuklah aktiviti yang lain sama ada melibatkan tenaga (bunyi motorsikal) aa gotong-royong kita melibatkan gotong royong. Kalau katakan lah ada taklimat aa berkenaan menaik taraf dan sebagainya kita akan melibatkan ekonomi - ada biro ekonomi dan seterusnya kita biasa begitu lah.

HK: Hmm ada tak [tidak] pelapis bawah Encik jikalau Encik bersara nanti?

BA: Pelapis yang sebenarnya pelapis ni [ini] memang ianya (bunyi motorsikal) ramai pelapis. Itu tujuan yang saya cakap awal-awal tadi, saya menyatakan aa kita aa apa tu [itu] mendekati aa penduduk-penduduk dan juga kepada anak-anak muda belia supaya beliau mendekati masyarakat secara tak [tidak] langsung beliau boleh belajar, belajar daripada kemasyarakatan yang ada jadi secara tak [tidak] langsung beliau inilah nanti yang akan menjadi pelapis ye [ya] pelapis untuk generasi yang akan datang. Jadi kalau daripada sekarang (bunyi burung) kita tidak mengaturkan aa apa tu [itu] mengetengahkan belia-belia yang ada jadi nanti kita akan – pemimpin yang ada. Jadi secara tak [tidak]

langsung kita dekati beliau kita bawak [bawa] beliau kesana jadi secara tak [tidak] langsung nanti dengan sendirinya mungkin beliau akan terbukak [terbuka] hati. Itu lah dia prinsip saya, saya nak jadikan pelapis tak [tidak] kira lah siapa samada lelaki atau perempuan ke semua sama yang satu tahap kita ada pelapis.

HK: Bagaimana penglibatan dan persatuan belia di Kampung Bukit Tunggal ini sendiri? Macam contoh bila ada aktiviti-aktiviti apa-apa?

BA: Hmm Alhamdulillah, untuk penglibatan aa belia kampung ini saya cukup bersyukur kerana belia yang sedia ada sampai dinihari [hari ini] lah aa memberi kerjasama, memberi komitmen apa yang beliau buat dan saya pernah aa me mencuba ye [ya] mencuba kepada pelapis pelapis yang ada ni [ini] membuat sesuatu satu aktiviti (bunyi kereta) boleh dikatakan aktiviti itu pun (bunyi telefon) katakan berat juga saya pun dalam kata saya pun saya yakin hanya tujuh puluh peratus (70%) Alhamdulillah belia boleh boleh (ulangan) laksanakan aktiviti-aktiviti itu dan berjaya dengan jayanya. Jadi sampai dinihari [hari ini] Alhamdulillah lah soal belia ni [ini] saya cukup bersyukur lah.

HK: Jadi penglibatan hanya untuk belia kampung ini sahaja atau terbuka kepada belia kampung lain?

BA: Ada yang melibatkan kampung ini dan ada juga yang melibatkan kampung lain kerana belia memang disarankan selain daripada tempat sendiri dan belia disarankan supaya dia mesti nak [mahu] *join* [menyertai] dengan belia-belia yang lain dan aa yang terkini tadi [sebentar tadi] yang lepas dia baru buat aa bola sepak. Bola sepak Alhamdulillah penglibatannya begitu ramai maksudnya bukan di kampung sahaja dan melibatkan pada belia yang lain.

HK: Ada tak [tidak] kesan jika sekiranya belia bergaduh atau pun tak [tidak] bersatu antara satu sama lain?

BA: Ye [ya] lah seandainya soal belia bergaduh dan tidak bersatu memang lah ada kesannya seandainya tetapi kita sebagai pemimpin kita kena em mencari jalan ye [ya] jalan atau kita cari inisiatif supaya beliau beliau beliau (ulangan) sentiasa bersatu jangan sampai bergaduh kerana kalau ianya berlaku bukan semudah itu. Mungkin saya sebagai pemimpin saya boleh merasakan dari segi cara amnya ye [ya] pada dasarnya pada lahiriah nya tapi [tetapi] batiniahnya kita tak [tidak] tahu kerana kita sendiri manusia walaupun ianya mudah walaupun dia belia jangan sampai hati terguris kerana kita tidak - boleh melihat dan merasainya hanya dia tetapi kita cuba atasi jangan sampai ianya berlaku. Tapi [tetapi] sampai dinihari [hari ini] alhamdulillah lah tak [tidak] ada lah benda ni [ini] berlaku. Saya harapkan sampai bila-bila lah sampai berlaku. Kalau berlaku mungkin ianya aa elok luka diluar tapi [tetapi] luka didalam masih ada. (bunyi batuk) Biasanya kan (bukan) tapi insyaallah mudah-mudahan jadi lah segalanya tu [itu].

HK: Adakah program yang dijalankan membantu belia dari kegiatan negatif.

BA: Program yang dijalankan aa pada saya ke program yang dijalankan memang membantu lah ye [ya] membantu lah kepada belia kerana kita ke program ni [ini] kita untuk mengatasi supaya beliau belia ni [ini] jangan sampai ter terleka dan teralpa jadi memang sebelum beliau aa menemukan aa. Sebelum itu saya telah menasihatkan beliau dan saya seingat saya (bunyi telefon) dua (2) kali ketiga (3) itu baru ditubuhkan. Sebelum tu [itu] saya dah [sudah] nasihatkan begini begini begini (ulangan) apa tujuan ada belia, apa makna - kebaikan nya, apa akan jadi kalau ianya tak [tidak] aktif aa termasuk apa yang saya cakap tadi tujuan belia ni [ini] kita untuk bersatu menjaga menjadi bertambah - -- jadi sebelum nya dulu [dahulu] memang saya dah [sudah] nasihatkan lah, saya dah

[sudah] nasihatkan. Tiga (3) kali saya ingat tiga (3) kali dia menghadap saya tiga (3) kali seperti kalau semua dah [sudah] siap dah [sudah] betul dah [sudah] bersedia saya insyaallah saya akan cuba tapi [tetapi] alhamdulillah lah nampaknya belia-belia yang ada ni [ini] sampai dinihari [hari ini] lah.

HK: Bagaimana bagaimana pula dengan penglibatan pelajar-pelajar di kampung ini?

BA: Maksudnya pelajar-pelajar bekas pelajar lah? Hmm pelajar sekarang (hidayah mencelah) pelajar sekarang. Penglibatan pelajar-pelajar di kampung ini ye [ya] lah aa biasanya penglibatan aa pelajar tu [itu] aa kalau macam aktiviti-aktiviti daripada sekolah kan [bukan] sekolah kadang [kadang-kadang] dia apa nak [hendak] cakap ada buat marhaban dan sebagainya ye [ya]. Jadi aa saya biasa memang saya berkomunikasi dengan pihak aa PIBG [Persatuan Ibu Bapa dan Guru] dan pihak guru jadi biasanya memang aa sentiasa memberi kerjasama lah kepada pihak pelajar dan pihak guru (bunyi motorsikal) dan juga kepada pihak PIBG lah. Alhamdulillah lah sampai sekarang penglibatan tak [tidak] bermasalah lah macam yang saya cakap tadi [sebentar tadi].

HK: Apa yang kami tahu, setiap kampung ada pengeluaran produk mereka sendiri, jadi bagaimana pula dengan Kampung Bukit Tunggal ini sendiri?

BA: Aa untuk pengeluaran produk aaa kampung ini yang saya rasa dulunya memang ada lah ye [ya] dulunya ada mengeluarkan produk tetapi saya melihat aa sekarang ni [ini] bukan tak [tidak] ada produk tu [itu], saya melihat aa individu tu [itu] dia dah [sudah] menukar dia punya apa aa tajuk perniagaan dia tu [itu] produk dia jadi saya melihat ianya menambah baik lagi walaupun produk tu [itu] dia dah [sudah] tak [tidak] wujud tapi [tetapi] dia punya kualiti aa produk perniagaan dia tu [itu] bertambah membangun. Alhamdulillah lah maksudnya produk tu [itu] bertambahbaikkan lah.

HK: Kampung Bukit Tunggal sendiri ada apa-apa perubahan [perusahaan] yang dibangunkan sebagai contoh IKS [Industri Kecil dan Sederhana]? Contoh ada buat homestay ke [ka]? Perusahaan.

BA: Aa untuk makluman aa perusahaan contohnya macam IKS itulah IKS ada la aa secara kecil-kecilan dan contohnya macam *homestay* [rumah rehat] aa memang ada termasuklah bendahari saya sendiri pun dia pun ada *homestay* [rumah rehat] aa tetapi kekadang [kadang-kadang] aa kalau waktu-waktu yang tertentu memang tidak boleh menampung lah eh [ya] *homestay* [homestay] yang sedia ada tu [itu]. Memang ada lah.

HK: [bunyi selakan kertas] Adakah Encik ada menghantar wakil daripada kampung ini untuk menyertai apa-apa pertandingan untuk mengharumkan nama Kampung Bukit Tunggal?

BA: Untuk (bunyi burung) menghantar wakil kampung kita memang setiap tahun kita ada menghantar wakil contohnya Qari dan Qariah eh [ya] sebab pada setahun tu [itu] kita ada - Qari dan Qariah dan juga termasuklah katakan tadi pertandingan yang lain contohnya kompong eh [ya] dan yang bila ni [ini] dah [sudah] tentu memang yang dicakap la eh [ya]. Dia mesti ada lah. Memang tiap-tiap tahun kita memang ada menghantar wakil.

HK: (bunyi batuk) Ada tak [tidak] keistimewaan atau tidak di kampung ini berbanding dengan kampung-kampung lain?

BA: Keistimewaan maksudnya nak [hendak] membezakan daripada kampung-kampung yang lain. Pada saya keistimewaan tu [itu] setaraf dengan kampung-kampung yang lain lah kan [bukan]. Cumanya kalau nak [hendak] difikirkan aa keistimewaan daripada

kampung-kampung yang berhampiran contoh kita berhampiran dengan Lubuk Bandan, Paya Lebar dan ada yang lain-lain lah. Keistimewaannya kita sini aa kelebihan kita kita ada sekolah kebangsaan, kita ada masjid. Jadi ini dia adalah asas jadi itu yang berlebihan daripada kampung-kampung yang lain lah. Dua perkara ni [ini].

HK: Apakah kata-kata semangat untuk kampung ini bagi mengekalkan perpaduan antara satu sama lain?

BA: Kata-kata semangat pada saya mudah saja [sahaja]. Untuk kita mengekalkan aa kampung perpaduan dalam kampung itu sendiri apa pun kita peneraju ni kita adalah aa suara yang paling depan sekali yang atas dalam kampung. Jadi kita memang ada ada slogan lah. Slogan aa “bersatu bersama membawa berkat”. (bunyi kereta) Jadi saya memang sentiasa kekal eh aa bersatu membawa berkat ni [ini] maksudnya kalau bersatu ni [ini] contohnya kita bersatu saya sebagai ketua kampung bersatu bukan untuk bersatu untuk diri saya sendiri, saya bersatu pada JKK [jawatan kuasa kampung] saya. Pertama sekali kita pada saya kalau tanya saya bersatu kita bersatu dalam keluarga sendiri. Itu sebagai satu contoh kita bersatu dekat keluarga sendiri setelah kita boleh bersatu aa luar dalam keluarga baru kita boleh bersatu kepada yang luar keluarga kita. Itu prinsip saya lah, maksudnya kita mesti nak [hendak] bertolak ansur, lepastu [selepas itu] kita aa penyampaian kepada anak buah secara berhemah aa pastu [selepas itu] kita budi bahasa kita yang tu [itu] perlu tinggi. Budi bahasa tu [itu] perlu tinggi ye [ya] kalau terdapatnya kita sebagai walaupun kita sebagai ketua kampung aa walaupun kita aa ada bawah kita dan kita rasa buat dan kalau dapat kita sapu dulu [dahulu]. Kita pegang prinsip tu [itu], kita sapu dulu [dahulu] jangan sampai ada sapu. Aa itu yang kita terap di kampung aa jangan. Itu prinsip saya kita sapu dulu [dahulu] tak [tidak] kira lah samada adik beradik ke [ka] aa apa tu [itu] anak-anak buah ke, saudara mara ke ataupun kawan. Jadi itu yang boleh kita mengekalkan maksudnya orang akan menilai oh dia ni [ini] bagus lah dia sapu tak [tidak] ada lah sombong. Aa itu kita kena pegang, saya memang amalkan itu eh. Kita perkara yang apa tu [itu] yang kritikal kita anggap walau kritikal kita anggap benda tu

[itu] kita boleh atasi kerana kita pegang pada prinsip kalau kata ada anu [itu] permuafakatan mesti ada penyelesaian. Tetapi kalau tak [tidak] ada yang sebetul tadi [sebentar tadi] bersatu membawa berkat tu [itu] macam mana nak [hendak] selesaikan macam mana [bagaimana] nak [hendak] datang berkat tu [itu]. Jadi apa pun kita mestilah bersatu, kita mesti nak [hendak] anu [itu] ber apa tu [itu] nak [hendak] bertimbang rasa lah.

Rakaman ini diberhentikan seketika atas sebab menghormati azan asar dan akan bersambung seketika nanti.

Berikut adalah sambungan wawancara berkaitan harapan Encik Bahron Bin Haji Ahmad.

HK: Apakah harapan Encik sebagai ketua kampung bagi Kampung Bukit Tunggal ini?

BA: Ye [ya] lah saya sebagai ketua kampung, harapan saya yang pertama sekali kekalkan keharmonian aa menaikkan taraf aaa ekonomi penduduk dan juga saya harapkan dari segi pembelajaran anak-anak lapis lapisan yang dinihari [hari ini] saya rasa saya harapkan anak-anak rasanya pada penduduk-penduduk kampung supaya mengambil peluang yang ada daripada pihak kerajaan kerana perbezaannya dahulu dan sekarang kalau tahun dulu [dahulu] tatkala saya belajar, ianya sebahagian besarnya kita menanggung dibiayi oleh keluarga sendiri sekali yuran dan sebagainya. Perbezaannya sekarang apa yang telah disarankan oleh pihak kerajaan supaya kita anak-anak yang mana yang belajar yang cemerlang daripada keistimewaan dan juga kemudahan yang diberi oleh kerajaan boleh membantu kepada anak-anak kampung untuk belajar sama ada yang keputusannya cemerlang ataupun sebagainya jadi ada ruang dan tempat untuk aa anak-anak kampung itu belajar. Jadi saya harapkan harapan saya tu [itu] ambik [ambil] aa peluang daripada kerajaan dan khasnya kepada penduduk-penduduk kampung. Kalau beliau tidak berminat di soal pembelajaran boleh lah boleh masuk dalam vokasional dan sebagainya. Jadi saya harapkan aa anak-anak kampung yang ada disini supaya menjadi apa tu [itu] anak-anak

kampung yang berguna dan berhemah dan juga memberi aa satu apa kebanggaan kepada kampung ini sendiri lah. Itu lah harapan saya eh [ya] jangan lepaskan peluang yang ada dan saya kekadang [kadang-kadang] saya mengingatkan kepada anak-anak dan juga kepada ibu bapa jangan biarkan anak-anak aa peluang yang ada tidak diambil peluang kerana rugi untuk masa hadapan. Itu memang harapan saya kepada kampung dan juga anak-anak kampung sendiri.

HK: Apakah pesanan Encik bagi golongan belia pada zaman sekarang?

BA: Itu telah saya nyatakan tadi, bersama saya, kekadang [kadang-kadang] saya mengingatkan lah kalau anak-anak muda pada zaman sekarang (bunyi motorsikal) ambik peluang kerajaan yang telah beri. Kalau rasa tak [tidak] berminat untuk belajar yang begitu lama sekarang banyak pilihan sebenarnya ada kursus pendek ye [ya] sebahagian aa sama ada kita vokasional ataupun giat mara. Giatmara sekarang ada yang aa kursus pendek jadi peluang itu saya rasa memang kalau tak [tidak] diambil [diambil] memang lah rugi. Saya menyarankan kepada anak-anak muda yang mana dia tak [tidak] minat belajar memang saya sarankan aa beliau pergi belajar pada khasnya macam Segamat ni [ini] aa giat mara lah memang ada lah dua (2), tiga (3), empat (4) orang yang saya tengok beliau memang tidak berminat belajar. Jadi saya recommendkan [cadangkan] beliau masuk dalam giat mara.

HK: Mungkin selepas ini kita boleh tanya lebih terperinci tentang Kampung Bukit Tunggal itu sendiri. Tentang sejarah-sejarah dia lebih mendalam. Bagaimanakah Perang Jementah itu boleh berlaku?

BA: (bunyi kasut) Perang Jementah ianya berlaku kalau kita dengar ceritanya dia antara dua (2) sultan eh [ya] tak [tidak] silap saya tak [tidak] tak [tidak] pasti lah. Aa jadi

perebutan aaa kuasa mungkin ketika tu [itu] la eh [ya] ketika tu [itu] perebutan kuasa (bunyi telefon). Saya pun tidak begitu jelas eh [ya] (bunyi telefon) aa jadi yang Bukit Tunggul ni [ini] aa wujudnya dia Tok Empang ni [ini] masa perang di Jementah tu [itu] beliau adalah salah seorang kalau dulu [dahulu] macam kira macam panglima juga la eh [ya] panglima la jadi dia beliau la salah seorang yang terlibat lah dalam aa apa tu [itu] aaa tentang aa Jementah dan juga Bukit Tunggul dan beliau memang berasal di sini dan makam beliau pun memang telah ada di Bukit Tunggul makan Tok Empang tu [itu]. Tapi [tetapi] tarikh tu [itu] saya tak [tidak] tak [tidak] pasti lah kerana saya tanya yang lebih usia daripada saya beliau pun rasa pun macam terawang-awang eh [ya] tapi [tetapi] memang dia punya makam tu [itu] memang ada wujud di sini lah.

HK: Boleh tak [tidak] Encik ceritakan serba sedikit mengenai Tok Empang?

BA: Sejarah Tok Empang ni [ini], kalau ikut sejarah beliau daripada pada mula la kita pun aa tak [tidak] dapat terperinci lah kerana kita yang saya lah misalnya yang yang ke empat [ke-4] ketua kampung memang maksudnya dah [sudah] jauh dia punya apa tu [itu] sejarah kerana aa beliau pun aa pemimpin yang sebelum tu [itu] pun tidak pernah meninggalkan sejarah dan seumpamanya, kita cuma dengar je [sahaja] kerana Tok Empang ni [ini] memang ianya memang yang kita boleh kita mengatakan (bunyi motorsikal) bahawa kan [bukan] makamnya memang ada disini dan aa (bunyi burung) benda asal usul beliau memang saya memang tak [tidak] dapat kepastian yang terperinci la sebab aa Tok Empang ni [ini]. (bunyi motorsikal)

HK: Bagaimanakah keadaan makam Tok Empang itu sekarang?

BA: Keadaan aa makam Tok Empang sekarang memang wujud jadi beliau aa memang ada di apa di sini la di kepuk la eh [ya]. Kalau tatkala saya tahun enam puluh an (60an)

dulu [dahulu] saya masih ingat lagi lah memang aa ianya memang siap la siap dengan atap dan pada hari-hari tertentu memang (bunyi burung) ada yang apa kata orang macam mengingati lah. Aa jadi ada la aa apa tu [itu] diorang [mereka] bawak pulut dan sebagainya dan juga ada juga lah sorang [seorang] dua (2) orang dulu [dahulu] lah datang ke si ke makam itu mungkin beliau membayangi niat dan sebagainya. Saya ingat sampai ke era tujuh puluh an (70an) la, enam puluh an (60an), tujuh puluh an (70an) masa tu [itu] memang famous [terkenal] makan Tok Empang tu [itu]. Jadi kalau sekarang hanya tinggal makam saja lah maksudnya di kelilingi oleh di apa tu [itu] di ---.

HK: Dengar cerita (bunyi burung) ada sebatang pokok yang ditebang dan tumbuh semula walaupun dah [sudah] berkali-kali ditebang. Adakah ianya benar?

BA: Dengar ceritanya begitu lah sejarah dia tu [itu] kerana kalau dibuang dipotong ditebang pokok tu [itu] besoknya [esok] di lihat ditumbuh kembali, ditebang tumbuh kembali. Jadi aa sejarah meceritakan katanya Tok Empang ni [ini] lah dulu [dahulu] yang membuatkan aa ianya boleh diatasi la eh [ye], boleh menyelesaikan masalah penebangan pokok tu [itu]. Sejarahnya begitu lah cerita dia. Secara terperinci tu [itu] saya pun masih aa bak kata orang tu [itu] aa tidak begitu jelas. Sejarah dia begitu lah.

HK: Boleh tak [tidak] Encik cerita bagaimana peristiwa pokok ini boleh berlaku di pokok ini berlaku yang mempunyai kaitan dengan Tok Empang itu sendiri?

BA: Aa ceritanya aa berkenaan dengan si pokok tu [itu] dengan Tok Empang itu yang saya katakan tadi mungkin aa kelebihan kepada Tok Empang ni [ini] aa beliau ni [ini] aa melihatkan pokok itu ditumbuh, tumbuh jadi beliau tu [itu] yang mengempangkan. Mengempangkan aa yang berkenaan jadinya baru lah boleh aa selesai masalah-masalah

yang lain. Jadi Tok Empang tu [itu] (bunyi burung) mungkin aa mungkin kelebihan yang sedia ada kepada Tok Empang tu [itu] lah yang boleh aa mengatasi segalanya.

HK: Siapakah Tok Empang atau pawang itu sendiri?

BA: (bunyi motorsikal) (bunyi bercakap) Tok Em saya yang saya ingat aa Tok Empang ni [ini] kalau cerita sejarah dia yang saya ingat ketika saya kecil dulu [dahulu] sejarah Tok Empang ni [ini] arwah Tok Nab (suara bercakap) Tok Enab Tok Enab (ulangan) ni [ini] lah dulu [dahulu] saya pun tak [tidak] tahu Tok Enab ni [ni] aa ianya ni [ini] anak buah Tok Empang ke ape ke saya tak [tidak] tahu lah tapi [tetapi] saya ingat ketika saya kecil Tok Enab tu [itu] kerana beliau telah dulu [dahulu] yang biasa yang aa apa aaa macam mana saya nak cakap eh [ya] dia macam contohnya kalau ada hari-hari berkenaan Tok Enab ni [itu] lah yang biasa yang mengendalikan yang menyelenggarakan aa kadang [kadang-kadang] ada aa pulut kuning dengan telur dan sebagainya orang-orang luar semua datang. Ini lah memang Tok Enab ni [ini] lah ketika tu [itu] saya kecil tahun enam puluh an (60an) dan saya ingat arwah Tok Enab tu [itu] tapi [tetapi] saya tak [tidak] tahu (bunyi selakan kertas) susur galur Tok Enab tu [itu] dengan Tok Empang tu [itu] macam mana sama ada anak ke, cucu ke kerana saya tanya orang yang lebih senior [tua] kepada saya beliau pun terawang-awang tetapi mesti kenal lah kalau tanya pasal Tok Empang tu [itu] Tok Enab aa yang ke sana pun memang Tok Enab.

HK: (bunyi burung) Berdasarkan pembacaan dan pemerhatian saya, dikatakan Tok Empang itu sendiri mempunyai saka belaan iaitu saka harimau. Adakah ia benar?

BA: (bunyi burung) Berdasarkan pembacaan dan pemerhatian, memang ketika itu aa saya kecil-kecil saya pun aa di ceritakan kerana Tok Empang ni [ini] ada pembelaan harimau dan ianya akan wujud pada pada pada hari-hari berkenaan dan seandainya ini saya cerita

sejarah apa yang saya tahu la benda ni [ini] betul tak [tidak] betul wallahu'alam bissawab kerana kalau hal yang berkenaan kalau tak [tidak] diikutkan dia punya apa tu [itu] aa pusingan ataupun sampai masanya kan [bukan] contohnya katakanlah aa satu (1) zulkhijjah mesti buat macam macam ni [ini] macam ni [ini] macam ni [ini] kalau tidak dilaksanakan ianya ni [ini] pembelaan ni [ini] akan menjelma mungkin menjelma bukan kepada kita pada orang-orang berkenaan contohnya kepada Tok Enab ni [ini] lah aa agalnya gitu [begitu] lah ceritanya apa yang saya dinyatakan dulu [dahulu] itulah cerita dia aa saya segera bertanya dulu [dahulu] kan [bukan] dia kata kenapa ni [ini] tok macam ini macam ini cerita dia. Itulah masa saya kecil yang saya tahu itulah dia punya saka dia.

HK: Bagaimanakah nama Kampung Bukit Tunggal itu sendiri diberikan?

BA: Untuk pengetahuan aa saya sendiri la, saya pun pernah bertanya kepada orang yang lebih aa usia daripada saya. Wujudnya Kampung Bukit Tunggal ni [ini] itu lah yang nama Bukit Cerbun tu [itu] kerana sekeliling aa penempatan ni [ini] aa -. Hanya itu lah satu bukit, jadi kalau dulunya aa bahasa dulu [dahulu] bahasa tunggal orang kan [bukan] kalau kata satu adalah satu betul?

HK: (menganggukkan kepala)

BA: Aa jadi kata saya tanya dulu [dahulu] lah kalau dulu [dahulu] satu adalah satu dia tak [tidak] ada tunggal aa jadinya sekarang ni [ini] wujudnya satu bukit tu [itu] (bunyi motorsikal) itu lah tunggal Bukit Tunggal apa yang saya dimaklumkan begitulah

HK: Bagaimanakah tiga (3) kampung itu boleh dikaitkan dengan Kampung Bukit Tunggal? (bunyi motorsikal)

BA: Maksudnya kampung rangkaian maksudnya tiga (3) kampung tu [itu] antara Paya Mengkuang Dan Pulau Jering aa setahu saya. Untuk makluman aa dikaitkan tiga (3) kampung ni [ini] kerana penempatan ketika tu [itu] penempatan penempatan semula jadi disatukan disini. Jadi kalau kampung yang ketika tu [itu] sejarah saya tanya orang tua saya aa dia penempatan tu [itu] kerana untuk selain dipermodenkan penempatan kerana dia bersebab lah aa sebab kerana kampung Paya Mengkuang dan Pulau Jering itu lah kampung asal sebenarnya. Jadi penempatan tu [itu] ketika tu [itu] mungkin ada komunis dan sebagainya untuk keselamatan jadi ditempatkan ditempatkan (ulangan) ditempat yang yang sekarang ni [ini] la tempat yang sama disatukan.

HK: Boleh tak [tidak] (bunyi batuk) Encik ceritakan serba ringkas mengenai ketiga-tiga kampung tersebut?

BA: Berkenaan ketiga-tiga kampung aa saya pun aa saya kurang pasti antara tiga (3) kampung ni [ini] Paya Mengkuang dan Pulau Jering tu [itu]. Tapi [tetapi] apa yang saya dapat aa kepastian aa Kampung Paya Mengkuang ni [ini] dia lebih lebih dulu [dahulu] daripada Kampung Pulau Jering ye [ya]. Aa jadi itu yang saya dapat kepastian aa maklum balas daripada orang tua saya dan juga orang tua lama la. Saya tanya mana dulu [dahulu] antara Pulau Jering dan juga Paya Mengkuang. Tapi [tetapi] dia kata memang dulu [dahulu] Paya Mengkuang tetapi jalan utama adalah Pulau Jering untuk keluar ke pekan sana. Aa jadi itulah puncanya dua (2) kampung tu [itu] yang saya jelaskan tadi [sebenar tadi] di penempatan balik itu di taruk [ditempatkan] di sini la iaitu di Bukit Tunggal disatukan.

HK: Dengar cerita dekat sini wujudnya Bukit Cerbun dan dan (ulangan) mempunyai sejarahnya tersendiri?

BA: Hmm berkenaan dengan Bukit Cerbun tu [itu] wujudlah. Bukit Cerbun ni [ini] adalah itulah Bukit aa Satu dan itulah Bukit Tunggal eh [ya]. Jadi memang tak [tidak] adalah yang mana [dimana] bukit tu [itu] hanya ada satu je [sahaja] jadi itu lah dia Bukit Cerbun, itu lah dia Bukit Tunggal.

HK: Apakah simbolik Bukit Cerbun itu sendiri di kawasan ini?

BA: Bukit cer bukit simboliknya, simboliknya saya rasa memang tak [tidak] ada simboliknya la cuma kerana Bukit Cerbun tu [itu] adalah Bukit Tunggal jadi simboliknya itu asal Bukit Tunggal itu lah dia aa (bunyi burung) Bukit Cerbun.

HK: Adakah masih wujud Bukit Cerbun itu sendiri?

BA: Aa masih wujud lagi, ianya aa (bunyi hon kereta) tanpa rumah cuma ada buah-buahan je [sahaja] la kerana aa yang empunya tanah tu [itu] sekarang pun dah [sudah] berhijrah di felda dan aa penama tu [itu] pun dah [sudah] meninggal dan hingga sekarang pun aa anaknya lah yang berkuasa jadi hanya tinggal dusun lah tak [tidak] terbela lah.

HK: Dimanakah kawasan Bukit Cerbun itu terletak?

BA: Terletak di kalau daripada balai raya ni [ini] sampai situ berapa lima ratus (500) lebih lima ratus (500) meter kalau dekat [hamper] tujuh ratus (700) meter daripada balai raya ni [ini] kedudukannya.

HK: (bunyi motorsikal) Berapakah ketinggian Bukit Cerbun itu sendiri?

BA: Ye [ya] saya rasa lebih kurang dua ratus (200) meter lah daripada paras laut lah.

HK: Boleh tak (tidak) Encik cerita serba sedikit mengenai sejarah Bukit Satu?

BA: Ye [ya] lah Bukit Satu sejarah dia tu [itu] yang saya nyatakan tadi [sebentar tadi], penempatan aa kampung ini aa ianya sekelilingnya memang rata jadi tidak ada wujud aa lain-lain bukit hanya itu lah satunya bukit. Itu lah dia Bukit Cerbun itulah Bukit Satu itulah Bukit Tunggal. Memang tak [tidak] ada bukit keliling memang tak [tidak] ada bukit. (bunyi selakan kertas)

HK: (bunyi motorsikal) (bunyi selakan kertas) Mengapakah pada era lima puluh an (50an) penduduk-penduduk di ketiga-tiga kampung ini diarah berpindah ke tempat yang lebih selamat iaitu Bukit Satu?

BA: Aa telah nyatakan awal tadi [sebentar tadi] aa penduduk-penduduk ketiga-tiga kampung ini diarah berpindah di Bukit Tunggal ni [ini] kerana pemindahan selain

daripada untuk aa kemajuan dan juga untuk aa keselamatan eh [ya] keselamatan ketika itu aa situasi negara tidak mengizinkan seandainya aa kedudukan aa rumah tu [itu] jauh-jauh jadi diarahkan oleh pihak berkenaan berpindah kepada satu (1) tempat aa maknanya yang hujung inilah dia Kampung Bukit Tunggal yang sedia ada sekarang ni [ini]. (bunyi motorsikal)

HK: Adakah wujudnya sekolah pada era lima puluh an (50an) dikawasan Bukit Tunggal Kampung Bukit Tunggal?

BA: Memang la wujud aa sekolah ni [ini] tatkala penempatan semula Kampung Bukit Tunggal dan ianya terus diwujudkan aa sekolah di Kampung Bukit Tunggal pada tahun 1953 kalau tak [tidak] silap saya la.

HK: Apakah nama sekolah yang wujud pada era tersebut?

BA: Nama sekolah yang wujud aa itulah aa telah dicetuskan oleh pemimpin setempat ketika itu aa Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul padanya kampung penempatan Bukit Tunggal dan terus diwujudkan Sekolah kam Kebangsaan Kampung Bukit Tunggal sampai lah dinihari [hari ini].

HK: (bunyi batuk) (bunyi selakan kertas) Siapakah individu yang terlibat bagi menamakan sekolah itu?

BA: Yang terlibat ketika itu saya rasa pemimpin setempat lah yang mana ketika itu aa Tuan Haji Allahyarham Haji Abdul Rahman bin Abdul lah ketika itu. Jadi beliau lah

yang terlibat aa serta jawatankuasa nya dan (bunyi hetakkan kasut) pada ketika itu pada tahun 1953 aa seorang penghulu lah aa ketua kampung nya adalah aa Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul dan penghulunya adalah Penghulu Puntung Penghulu Puntung (ulangan). Dia ini telah mengharumkan sekolah tersebut dengan nama Sekolah Kebangsaan Kampung Bukit Tunggul. Maka ketika itu dengan sempenanya dengan resminya lah nama nama ni [ini] telah dinamakan sekolah aa Sekolah Kebangsaan Kampung Bukit Tunggul.

HK: (bunyi motorsikal) Apakah kaitannya nama sekolah itu dengan nama Kampung Bukit Tunggul?

BA: Kaitannya antara sekolah dan Kampung Bukit Tunggul kerana aa pandangan daripada penghulu dan juga pemimpin ketika itu berdasarkan kepada nama kampung pada asalnya beliau menamakan sekolah itu oleh Sekolah Kampung Bukit Tunggul daripada yang ada kampung yang sedia ada.

HK: Bagaimanakah Kampung Bukit Tunggul ini sendiri dikaitkan dengan sejarah Jementah?

BA: Sejarah Jementah. Kalau nak [hendak] dikaitkan sejarah Jementah dengan Kampung Bukit Tunggul telah saya nyatakan juga awal-awal tadi [sebentar tadi] yang mana Tok Empang ketika itu Jementah ni [ini] memang boleh kan [bukan] aa ternama dan aa beliau ketika itu memang mungkin aa selain daripada aa terkenal mungkin beliau berpengaruh dengan atas apa kekuatan beliau. Jadi sewajarnya lah ketika itu kalau di Jementah tu [itu] sebutnya Tok Empang memang orang kenal eh [ya] Tok Empang. Telaah lagi Tok Empang tu [itu] asalnya daripada sini daripada Bukit Tunggul jadi kalau ikut sejarah dia memang sebut je [sahaja] Tok Empang Bukit Tunggul, Bukit Tunggul Tok Empang aa

pasal sejarah Jementah. Jadi ketika itu sejarah itu memang memang orang aa tak [tidak] perlu bertanya lagi kalau orang yang yang (ulangan) tahu maknanya dia tanya Tok Empang je [sahaja] dia tahu Bukit Tunggul kerana Bukit Tunggul terkenal Tok Empang. Sampailah sekarang wujudnya makam beliau ada sampai dinihari [hari ini] (bunyi motorsikal).

HK: (bunyi selakan kertas) Adakah Tok Empang (bunyi kerusi ditarik) mempunyai waris?

BA: Aa berkenaan dengan soal waris telah saya nyatakan tadi aa yang nama Tok Enab tu [itu], Tok Enab tu [itu] saya pun tak [tidak] tahu sapa [siapa] aa suaminya dan aa saudara mara beliau salah satu (1) adalah (bunyi bercakap) aa Mohamad Sah bin Perang ye [ya]. Aa Mohamad Sah bin Perang tu memang dia ada lah aa apa tu [itu] dia punya keluarga-keluarga dia tetapi sejarah Tok Enab Tok Enab dulu [dahulu] lain dengan Mohamad Sah ni [ini] saya pun aa keliru sama ada anak di anak saudara beliau ke ataupun suku sakat beliau tetapi kalau disini dulu [dahulu] sebut je [sahaja] nama Tok Empang aa rujuk kepada Tok Enab. Tok Enab dulu [dahulu] selepas dia Mohamad Sah bin Perang tapi [tetapi] Mohamad Sah tu [itu] dah [sudah] dah [sudah] meninggal aa jadi selepas aa meninggal Tok Enab tu [itu] meninggalnya Mohamad Sah jadi ianya tu [itu] dah [sudah] dah [sudah] bertambah-tambah berlanjutan panjang masa kan [bukan] berlarutan jadi kita tak [tidak] dapat lah susilah tatasusilah dia macam mana sampai dinihari [hari ini]. Tapi [tetapi] kalau disini tanya je [sahaja] kisah Tok Empang mesti orang cakap Tok Enab, cakap Mohamad Sah dia orang tahu. Tanya Mohamad Sah Tok Enab pasal Tok Empang dia boleh lah bercerita sama ada cerita kisah Tok Empang tu [itu] cara bagaimana ye [ya] itu lah yang apa yang saya tahu lebih kurang macam tu [itu] lah (bunyi motorsikal)

HK: Dimanakah lokasi Sekolah Bukit Tunggal?

BA: Lokasi Sekolah Bukit Tunggal daripada sini lebih kurang tiga ratus (300) meter lah daripada balai raya tiga ratus (300) meter daripada balai raya.

HK: Pada pendapat Encik, berapakah jumlah anggaran pelajar disekolah tersebut?

BA: Untuk makluman, aa yang (bunyi motorsikal) terkini aa hampir satu ratus (100) orang yang terkini lah saya ada - sekolah kebangsaan eh [ya].

HK: Berapakah keluasan kampung ini?

BA: (bunyi meja) Keluasan lebih kurang dua ratus tujuh puluh enam (276) hektar termasuk aa tapak dan pertanian aa persendirian dua ratus lima puluh (250) hektar dan kerajaan dua puluh lima (25) hektar aa yang lain (bunyi helaian kertas) tak [tidak] adalah eh [ya]. (bunyi selakan kertas) Aa maknanya untuk untuk rumah kediaman aa lebih kurang dua puluh lima (25) hektar kediaman eh, bangunan awam termasuk balai raya, masjid dan sebagainya lapan (8) hektar aa pertanian dua ratus tujuh belas (217) hektar lain lain dua ratus (200) eh dua puluh enam (26) hektar lain-lain. Jadi keseluruhan dua ratus tujuh puluh enam (276) hektar.

HK: Adakah aktiviti traditional seperti (bunyi selakan kertas) rewang semasa kenduri di kampung ini masih wujud?

BA: Ye ye (bunyi motorsikal) rewang masih wujud lagi disini masih wujud aa walaupun aa Cuma ada satu (1) kalau contohnya ada sepuluh (10) majlis aa satu (1), dua (2) majlis lah yang kita aa kita kontrakkan yang lain kita masih mengamalkan rewang seperti dahulu lagi.

Demikian tadi wawancara mengenai Kampung Bukit Tunggal bersama Encik Bahron Bin Haji Ahmad yang merupakan ketua kampung di Kampung Bukit Tunggal. Kami pelajar pelajar Ijazah Sarjana Muda Fakulti Pengurusan Maklumat UiTM Johor, mengucapkan berbanyak terima kasih atas kesudian Encik Bahron Bin Haji Ahmad dalam memberikan maklumat dan berkongsi tentang sejarah dan maklumat kampung. Semoga hasil rakaman ini akan memberikan manfaat kepada pendengar dan penyelidik serta generasi akan datang. Kami sudahi rakaman ini dengan ucapan terima kasih. TAMAT.

**LOG
WAWANCARA**

6.0 LOG WAWANCARA

MASA	PERKARA	MAKLUMAT
00:35	Memperkenalkan diri	Abdul Qayyum bin Abdul Rahman Noor Hidayah binti Abd Khadip
00:50	Nama orang sumber	Encik Bahron bin Haji Ahmad
01:02	Nama singkatan	Bahron
01:12	Usia Encik Bahron	60 tahun
01:27	Tarikh lahir	10.7.1956
01:35	Tempat lahir	Kampung Bukit Tunggai
09:33	Spesifik keluarga	Sukilah binti Md Salleh
09:51	Spesifik anak-anak	Mirza Ezwar Siti Elmiza Mazha Ekma Mazatun Ezani
10:49	Spesifik perkerjaan anak-anak	JKR Pensyarah Kolej Komuniti Bayan Lepas
11:18	Asal keluarga	Kampung Bukit Tunggai
12:02	Pendidikan suami isteri	Tingkatan 3 SRP Tahun 6
13:25	Latar belakang ibu bapa	Asal Indonesia Jementah Jawa Segamat
15:18	Keturunan	Jawa
16:50	Orang penting ketua kampung	Ketua pemuda UMNO 2006
18:28	Kepimpinan	Ringan tulang Kerjasama
19:34	Dorongan	Tok Penghulu
22:57	Perlantikan ketua kampung	Berhubung dengan orang pejabat Darjah 6 KKLW Diploma Jabatan Luar Bandar
24:10	Sebelum menjadi ketua kampung	Menoreh getah
24:40	Aktif dengan ketua kampung	Prosedur Temuduga Jawatankuasa UMNO
27:28	Spesifik kerja ketua kampung	Orang-orang miskin Orang-orang OKU Bantuan
31:04	Jangka masa perkhidmatan	Sehingga 69 tahun
34:10	Tamat tempoh perkhidmatan	Kampung Paya Lebar Pengganti
35:34	Ciri-ciri ketua kampung	Bertanggungjawab Menerima teguran

39:52	Bilangan ketua kampung	Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul Tuan Haji Abidin bin Kesseng Tuan Haji Muhamat bin Haji Hassim Encik Bahron bin Haji Ahmad
40:38	Kepadatan penduduk	758 orang
42:16	Sejarah Kampung Bukit Tunggal	FELCRA Kampung Paya Mengkuang Kampung Pulau Jering Kampung Bukit Cerbun SK Bukit Tunggal Penghulu Puntong
44:49	Dibawah mukim	Jementah
45:21	Berapa kaum	Melayu Islam
49:46	Kerja-kerja penduduk dahulu	Penoreh getah
51:23	Kerja-kerja harian penduduk sekarang	Petani Penoreh getah Penternak
52:56	Pemilikan ladang getah	Hak sendiri
53:20	Keluasan dan lokasi	100 hektar
56:09	Kemudahan infrastruktur	Pembangunan
59:37	Masjid ditubuhkan	52-an
1:00:03	Keadaan masjid	Masjid papan
1:00:37	Menaiktaraf masjid	2000
1:01:26	Aktiviti-aktiviti masjid	Kelas-kelas agama Program-program maulud
1:04:11	Kawasan banjir kerap berlaku	Kawasan rendah Kawasan laluan air
1:05:08	Tahap banjir	Kritikal 18 keluarga 13 mangsa
1:08:03	Bantuan pihak berkuasa tempatan	Jabatan kebajikan Jawatankuasa banjir JKK
1:09:23	Ahli jawatankuasa kampung	15 orang
1:11:30	Gerak tenaga kerja	Bersepadu Bersama-sama
1:15:04	Penglibatan belia	Kerjasama Komitmen Pelapis-pelapis
1:16:52	Kesan belia tidak bersatu	Inisiatif Bersatu Batiniah
1:22:57	Wakil kampung	Qari Qariah Kompang

1:23:53	Keistimewaan kampung	Setaraf
1:25:15	Kata-kata semangat	Bersatu membawa berkat Bertolak ansur Berbudi Bahasa
1:28:28	Harapan	Kekalkan keharmonian Menaiktaraf ekonomi Pembelajaran
1:32:50	Perang Jementah	Perebutan kuasa Bukit Tunggai Tok Empang Panglima
1:34:55	Tok empang	Makam Asal usul
1:35:54	Keadaan makam	Beratap 70-an
1:38:31	Peristiwa pokok dengan tok empang	Mengempang
1:41:28	Saka belaan	Saka harimau Tok Enab
1:44:18	3 kampung rangkaian	Paya Mengkuang Pulau Jering
1:46:35	Sejarah Bukit Cerbun	Bukit Cerbun Bukit Tunggai
1:48:17	Lokasi Bukit Cerbun	700 meter
1:48:40	Ketinggian	200 meter
1:50:38	Kewujudan sekolah	Penempatan semula 1953
1:51:12	Nama sekolah	SK Bukit Tunggai Tuan Haji Abdul Rahman bin Abdul
1:55:43	Waris Tok Empang	Tok Enab
1:57:51	Lokasi Sekolah Bukit Tunggai	300 meter
1:58:15	Jumlah pelajar	100 orang
1:58:45	Keluasan kampung	270 hektar

KRONOLOGI

7.0 KRONOLOGI

No	Tarikh	Aktiyiti	Orang yang terlibat
1.	18/9/2017 10.00 am	Membentuk ahli kumpulan seramai 2 orang: 1. Abdul Qayyum bin Abdul Rahman 2. Noor Hidayah binti Abd Khadip	Qayyum, Hidayah
2.	28/9/2017 11.00 am	Berbincang mengenai topik dan tema bagi projek berkumpulan.	En. Zul Azmi, Qayyum, Hidayah
3.	6/10/2017 2.30 pm	Mencari dan mengumpul maklumat mengenai kampung yang dipilih melalui carian laman web.	Qayyum, Hidayah
4.	7/10/2017 11.00 am	Membuat penyelidikan awal ke Kampung Bukit Tunggul dengan melihat dan mencari siapakah Ketua Kampung bagi kawasan itu.	Qayyum, Hidayah
5.	7/11/2017 12.00 pm	Sesi temubual: 1. Dengan membuat panggilan telefon dengan Encik Bahron bin Haji Ahmad. 2. Dengan memilih tarikh sesuai bagi temuduga awal.	Qayyum, Hidayah, En. Bahron
6.	10/11/2017 2.30 pm	Temubual awal dan pertama bersama Encik Bahron bin Haji Ahmad mengenai sejarah Kampung Bukit Tunggul di Balai Raya Kampung Bukit Tunggul.	Qayyum, Hidayah, En. Bahron
7.	04/12/2017 10.00 am	Berbincang bersama pensyarah mengenai soalan-soalan yang telah dirangka di kelas selepas perjumpaan bersama ketua kampung Bukit Tunggul pada temubual awal.	En. Zul Azmi, Qayyum, Hidayah
8.	07/12/2017 4.30 pm	Menghantar soalan-soalan yang telah siap kepada En. Bahron iaitu Ketua Kampung Bukit Tunggul melalui aplikasi whatsapp.	Qayyum, En. Bahron
9.	08/12/2017 2.30 pm	Temubual yang sebenar bersama ketua kampung dan setiausaha telah diadakan di Balai Raya Kampung Bukit Tunggul pada pukul 3.00 petang.	Qayyum, Hidayah, En. Bahron, En. Saliman
10.	14/12/2017 8.30 pm	Membuat transkrip	Qayyum, Hidayah
11.	15/12/2017 8.00 pm	Membuat log temubual	Qayyum, Hidayah
12.	17/12/2017 12.00 pm	Membuat hard cover transkrip	Qayyum, Hidayah
13.	21/12/2017 11.00 am	Menghantar transkrip kepada pensyarah	En. Zul Azmi, Qayyum, Hidayah

BIODATA TOKOH

8.0 BIODATA TOKOH

- Nama*** : Bahron bin Haji Ahmad
- Umur*** : 60 tahun
- Keturunan*** : Melayu (Jawa)
- Alamat*** : No 3 Jalan Ahmad Kampung Bukit Tunggal, Jementah 85200, Segamat
Johor
- Isteri*** : Sukilah binti Md Salleh
- Anak-Anak*** : Mirza Ezwan, Siti Elmiza, Mazha Ekma, Mazatun Ezani
- Adik-Beradik*** : 16 orang yang tinggal 10 orang
- Jawatan Sekarang*** : Ketua Kampung Bukit Tunggal

**SENARAI
SOALAN
WAWANCARA**

9.0 SENARAI SOALAN WAWANCARA

1. Boleh kami tahu nama penuh Encik terlebih dahulu?
2. Boleh kami panggil nama singkatan?
3. Boleh kami tahu usia Encik Bahron?
4. Bilakah Encik Bahron dilahirkan?
5. Dimanakah Encik Bahron dilahirkan?
6. Pada masa terluang, apakah hobi yang Encik lakukan pada masa itu?
7. Boleh Encik ceritakan serba sedikit tentang keluarga Encik sekarang? Siapakah nama Datuk dan Nenek Encik sekarang?
8. Bagaimana pula tentang spesifik keluarga Encik sekarang?
9. Bagaimana pula tentang spesifik keluarga ibu bapa dan adik beradik Encik?
10. Sudah berapa lama Encik mendirikan rumah tangga?
11. Boleh tak Encik memberitahu kepada kami nama isteri Encik Bahron?
12. Nama anak-anak dan umur mereka sekarang?
13. Anak-anak Encik sekarang masih belajar ataupun sudah bekerja?
14. Apakah pekerjaan yang dilakukan oleh anak-anak Encik?
15. Jadi Encik dan Isteri memang asalnya dari Kampung Bukit Tunggal?
16. Sudah lama Encik menetap di kediaman yang duduk sekarang?
17. Tahap pendidikan Encik dan isteri sebelum ini?
18. Lepas habis 17 tahun Encik buat apa?
19. Jadi, memang daripada suami isteri sampai anak-anak memang asal Bukit Tunggal, orang Segamat?
20. Boleh Encik cerita serba sedikit berkenaan latar belakang ibu bapa Encik?
21. Ibu bapa Encik memang asal dari Kampung Bukit Tunggal juga ke?
22. Jadi, berkenaan dengan salah silah keluarga, ada tak Encik berketurunan lain?
23. Adakah adik beradik Encik tinggal di kampung ini ataupun berjauhan?
24. Macam kita semua sedia maklum, Encik adalah Ketua Kampung bagi Kampung Bukit Tunggal. Sejak bila Encik mula menjerumuskan diri menjadi salah satu orang penting kampung?
25. Encik merupakan Ketua Kampung yang ke berapa untuk kampung ini?
26. Adakah Encik cenderung kearah kepimpinan sejak kecil?
27. Apakah yang mendorong untuk Encik menjadi Ketua kampung?
28. Adakah ahli keluarga Encik ada yang pernah menjadi Ketua Kampung atau memegang apa-apa jawatankuasa kampung?
29. Bagaimana Encik boleh dilantik menjadi Ketua Kampung?
30. Sebelum jadi Ketua Kampung Encik buat apa?
31. Macam mana Encik boleh mula masuk melibatkan diri menjadi Ketua Kampung, aktif dengan Kampung?

32. Sepanjang Encik pegang kepimpinan sebagai Ketua Kampung di Kampung Bukit Tunggal, apa spesifik kerja Encik sebagai Ketua Kampung?
33. Sebagai Ketua Kampung di kampung ini adakah Encik diberi jangka masa tertentu sepanjang perkhidmatan Encik sebagai Ketua Kampung?
34. Seterusnya bagaimana Encik membahagikan masa jawatan Ketua Kampung dan Ketua Keluarga?
35. Selepas tamat tempoh perkhidmatan, adakah Encik akan bersara atau akan menyambung perkhidmatan Encik semula?
36. Pada pendapat Encik, apakah ciri-ciri utama yang perlu ada untuk menjadi Ketua Kampung?
37. Siapakah yang membangunkan Kampung Bukit Tunggal ini?
38. Ada tak individu-individu tertentu yang terlibat dalam membangunkan kampung ini?
39. Berapa banyak ketua Kampung Bukit Tunggal yang wujud sebelum ini?
40. Setiap kampung ada kepadatan penduduknya tersendiri macam Bukit Tunggal, berapakah anggaran kasar jumlah para penduduknya?
41. Boleh tak Encik ceritakan dengan lebih ringkas tentang sejarah pembukaan kampung ini?
42. Untuk makluman Encik, Kampung Bukit Tunggal ini diletakkan dibawah mukim apa?
43. Encik, berapa banyak mukim yang ada dikawasan ini?
44. Ada berapa banyak kaum yang menetap di sini?
45. Sejak pembukaan kampung ini, ada tak kaum lain yang pernah menetap di sini?
46. Bagaimana perpaduan di kampung ini wujud?
47. Ada tak perbezaan ketara tentang perpaduan kampung pada zaman dahulu dan sekarang?
48. Apakah kerja-kerja penduduk di Kampung Bukit Tunggal pada zaman dahulu?
49. Betul ke kawasan ini dahulu pernah dijadikan sebagai kawasan penanaman padi?
50. Bagaimana pula dengan kerja-kerja harian penduduk sekarang?
51. Adakah kawasan kampung ini merupakan kawasan yang melakukan aktiviti menoreh getah?
52. Adakah kawasan ladang getah di Kampung Bukit Tunggal ini hak milik sendiri ataupun perkongsian?
53. Berapakah keluasan ladang getah itu dan lokasinya?
54. Bagaimana dengan keadaan kampung ini daripada zaman dahulu, di era Encik remaja sehingga Encik memimpin Kampung ini?
55. Boleh tak Encik ceritakan perubahan yang ketara mengenai kampung ini dari segi kemudahan infrastruktur?
56. Bila Encik rasa macam adanya banyak kemudahan asas seperti jalan raya, contohnya untuk pergi ke sekolah?
57. Jalan ini dibuat pada tahun bila dan apa perbezaan jalan dahulu dengan sekarang? Adakah ada perubahan yang ketara sebagai contohnya tanah merah?
58. Untuk makluman Encik, bilakah masjid Kampung Bukit Tunggal ini ditubuhkan?
59. Bagaimana keadaan masjid ini pada Era 50-an?

60. Baru-baru ini dapat diperhatikan bahawa Masjid Kampung Bukit Tunggal ini hendak dinaiktarafkan dan dikembangkan? Bagaimana keadaan itu berlaku?
61. Apakah aktiviti-aktiviti yang kerap kali dijalankan di kawasan masjid?
62. Penglibatan orang Kampung dibuat secara menyeluruh ataupun dipilih secara sebahagian saja?
63. Apakah punca utama yang menyebabkan kawasan Kampung Bukit tunggal ini dikatakan sebagai kawasan banjir yang kerap berlaku?
64. Bagaimanakah tahap banjir di kawasan ini?
65. Bila banjir berlaku penduduk kampung ini pindah ke mana?
66. Apakah Encik dan ahli jawatankuasa memikirkan apa-apa inisiatif bagi membendung masalah banjir ini?
67. Apakah bentuk bantuan yang diberikan kepada penduduk yang terjejas oleh pihak berkuasa tempatan?
68. Berapa banyak ahli jawatankuasa kampung yang ada selain Encik sendiri?
69. Contoh Ajk-Ajk Khas yang wujud di Kampung Bukit Tunggal?
70. Bagaimana gerak tenaga kerja dalam ahli jawatankuasa tersebut?
71. Contohnya bila ada program baru agihan tugas ataupun dah dah diagihkan siap seawal yang mungkin?
72. Ada tak pelapis bawah Encik jikalau Encik bersara nanti?
73. Bagaimana penglibatan dan persatuan belia di Kampung Bukit Tunggal ini sendiri?
74. Jadi penglibatan hanya untuk belia kampung sahaja atau terbuka kepada belia kampung lain?
75. Ada tak kesan jika sekiranya belia bergaduh atau pun tak bersatu antara satu sama lain?
76. Adakah program yang dijalankan membantu belia dari kegiatan negatif?
77. Bagaimana pula dengan penglibatan pelajar-pelajar di kampung ini?
78. Apa yang kami tahu, setiap kampung ada pengeluaran produk mereka sendiri, jadi bagaimana pula dengan Kampung Bukit Tunggal itu sendiri?
79. Kampung Bukit Tunggal sendiri ada apa-apa perusahaan yang dibangunkan sebagai contohnya IKS? Contohnya ada buat homestay ke?Perusahaan.
80. Adakah Encik ada menghantar wakil daripada Kampung ini untuk mnyertai apa-apa pertandingan untuk mengharumkan nama Kampung Bukit Tunggal?
81. Ada tak keistimewaan atau tidak di kampung ini berbanding dengan kampung-kampung lain?
82. Apakah kata-kata semangat untuk kampung ini bagi mengekalkan perpaduan antara satu sama lain?
83. Apakah harapan Encik sebagai ketua kampung bagi Kampung Bukit Tunggal ini?
84. Apakah pesanan Encik bagi golongan belia pada zaman sekarang?
85. Mungkin selepas ini kita boleh tanya lebih terperinci tentang Kampung Bukit Tunggal itu sendiri? Tentang sejarah-sejarah dia lebih mendalam? Bagaimanakah Perang Jementah itu boleh berlaku?

86. Boleh tak Encik ceritakan serba sedikit mengenai Tok Empang?
87. Bagaimanakah keadaan makam Tok Empang itu sekarang?
88. Dimanakah lokasi makan Tok Empang itu sendiri?
89. Bagaimanakah keadaan makan Tok Empang sekarang?
90. Dengar cerita, ada sebatang pokok yang ditebang dan tumbuh semula walaupun dah berkali-kali ditebang? Adakah ianya benar?
91. Boleh tak Encik cerita bagaimana peristiwa pokok ini boleh berlaku yang mempunyai kaitan dengan Tok Empang itu sendiri?
92. Siapakah Tok Empang atau pawang itu sendiri?
93. Berdasarkan pembacaan dan pemerhatian saya, dikatakan Tok Empang itu sendiri mempunyai saka belaan iaitu saka harimau? Adakah ia benar?
94. Adakah saka harimau itu wujud dan tujuan belaan saka itu tersebut?
95. Bagaimanakah nama Kampung Bukit Tunggal itu sendiri diberikan?
96. Bagaimanakah tiga kampung itu boleh dikaitkan dengan Kampung Bukit Tunggal?
97. Boleh tak Encik seritakan serba ringkas mengenai ketiga-tiga kampung tersebut?
98. Dengar cerita dekat sini wujudnya Bukit Cerdun dan mempunyai sejarahnya tersendiri?
99. Apakah simbolik Bukit Cerdun itu sendiri di kawasan ini?
100. Adakah masih wujud Bukit Cerdun itu sendiri?
101. Di kawasan manakah Bukit Cerdun itu terletak?
102. Berapakah ketinggian Bukit Cerdun itu sendiri?
103. Boleh tak Encik cerita serba sedikit mengenai sejarah Bukit Satu?
104. Mengapakah pada era 90-an penduduk-penduduk ketiga-tiga kampung ini diarah berpindah ke tempat yang selamat iaitu Bukit Satu?
105. Adakah wujudnya sekolah pada era 90-an di kawasan Kampung Bukit Tunggal itu sendiri?
106. Apakah nama sekolah yang wujud pada era tersebut?
107. Siapakah individu yang terlibat bagi menamakan sekolah itu?
108. Apakah kaitannya nama sekolah itu dengan nama Kampung Bukit Tunggal?
109. Bagaimanakah Kampung Bukit Tunggal ini sendiri dikaitkan dengan Sejarah Jementah?
110. Adakah Tok Empang mempunyai waris?
111. Dimanakah lokasi Sekolah Bukit Tunggal?
112. Pada pendapat Encik, berapakah jumlah anggaran pelajar sekolah tersebut?
113. Berapakah keluasan kampung ini?
114. Adakah aktiviti traditional seperti rewang semasa kenduri di kampung ini masih wujud?

RALAT

10.0 RALAT

Ketika temubual ini dijalankan terdapat beberapa jenis ralat yang tidak dapat dielakkan. Berikut adalah beberapa jenis ralat yang telah dirakamkan secara tidak langsung:

- Bunyi batuk
- Bunyi telefon
- Bunyi motorsikal
- Bunyi kereta
- Bunyi hentakkan kaki
- Bunyi loceng
- Bunyi ayam
- Bunyi selakan kertas
- Bunyi bercakap
- Bunyi burung
- Bunyi lori

Walau bagaimanapun temubual kami bersama Encik Bahron bin Haji Ahmad berjalan dengan lancar dan dengan jayanya. Ralat tersebut tidak mengganggu kerana suara Encik Bahron bin Haji Ahmad masih boleh didengari.

RUMUSAN

11.0 RUMUSAN

Kampung Bukit Tunggul terletak 13km dari Bandar Segamat, 9km dari Bandar Segamat, 9km dari Bandar Jementah, 6km dengan FELCRA dan pusat latihan FELCRA Tebing Tinggi dan 2km berhampiran dengan kampus UiTM Segamat. Kampung Bukit Tunggul mempunyai keluasan lebih kurang 276 hektar keseluruhannya. Kampung ini mempunyai sebuah sekolah kebangsaan, masjid dan balai raya. Penceritaan sejarah yang berlaku di kampung ini bermula dengan terciptanya nama iaitu berasal daripada nama Bukit Cerdun. Bukit Cerdun ini adalah satu-satunya bukit yang berada di kawasan itu pada suatu ketika dulu. Jadi bukit itu dinamakan Bukit Tunggul kerana satu bermaksud tunggal. Bukit Cerdun dan Bukit Satu adalah bukit yang sama dan dinamakan Bukit Tunggul sehingga sekarang. Bukit Cerdun atau Bukit Tunggul masih lagi wujud dan disitu tiada penempatan hanya mempunyai dusun buah-buahan yang terbiar. Ketinggian Bukit Satu atau Bukit Tunggul ini adalah 200 meter dari paras laut.

Kampung Bukit Tunggul berkaitan dengan 3 rangkaian kampung. Semasa darurat tahun 1948 semua kampung yang berhampiran iaitu Kampung Paya Mengkuang, Kampung Pulau Jering dan Kampung Bukit Cerbun diarahkan berpindah ke suatu tempat yang lebih selamat iaitu di Bukit Satu. Penduduk-penduduk di ketiga-tiga kampung ini diarah berpindah ke suatu tempat kerana faktor kemajuan dan juga keselamatan pada ketika itu. Ini juga disebabkan kedudukan rumah mereka yang jauh-jauh, jadi untuk membuat penempatan semula mereka diarah berpindah. Sejarah Kampung Bukit Tunggul diteruskan dengan kehadiran Tok Empang atau Pawang di kampung tersebut. Tok Empang seorang yang mempunyai kelebihan dan boleh menyelesaikan masalah dimana beliau telah mengempang sebatang pokok yang dikatakan sudah di empang berkali-kali oleh penduduk kampung tetapi masih tumbuh semula. Tok Empang sudah meninggal dunia dan makamnya masih wujud di kampung ini. Kemudian wujudnya Tok Enab di Kampung Bukit Tunggul. Dikatakan Tok Enab mempunyai kaitan dengan Tok Pawang tetapi hubungan mereka kurang begitu jelas.

Bermulalah pula sejarah Masjid Kampung Bukit Tunggul. Sebelum Masjid Kampung Bukit Tunggul dinaik taraf, ia berupa papan dan berlantai. Pada tahun 2000 Masjid Kampung Bukit Tunggul di naik taraf oleh individu yang menderma. Kemudian, sebuah sekolah telah di

bina pada tahun 1953 tatkala wujudnya penempatan semula di kampung ini. Seorang penghulu yang bernama Penghulu Puntong telah menamakan sekolah tersebut dengan nama Sekolah Kebangsaan Bukit Tunggal. Maka dengan sempena itu dengan resminya nama kampung ini telah dinamakan Kampung Bukit Tunggal sehingga sekarang. Faktor pemilihan nama sekolah berdasarkan nama Kampung Bukit Tunggal itu sendiri. Mengikut penceritaan lokasi Sekolah Kebangsaan Bukit Tunggal lebih kurang tiga ratus (300) daripada balai raya kampung tersebut dan sekolah tersebut mempunyai 100 orang pelajar.

Kampung Bukit Tunggal diketuai oleh ketua kampung yang bernama Encik Bahron Bin Haji Ahmad, berumur 60 tahun, beliau berasal dari Kampung Bukit Tunggal Segamat Johor yang beralamat di No. 3, Jalan Ahmad Kampung Bukit Tunggal Jementah, 85200 Segamat, Johor Darul Takzim. Beliau berketurunan melayu (jawa), dan mempunyai seorang isteri yang bernama Sukilah Bt Md Salleh. Beliau mempunyai 3 orang cahaya mata iaitu Mirza Bt Bahron, Mazha Ekma Bin Bahron dan Mazatun Ezani Bte Bahron.

Selain daripada memegang jawatan ketua kampung, beliau juga merupakan YDP ketua kampung daerah Segamat. Dan sehingga kini memegang jawatan ketua Kampung Bukit Tunggal dan berkhidmat untuk penduduk di kawasan Kampung Bukit Tunggal ini. Beliau mempunyai satu harapan yang amat tinggi iaitu mengekalkan keharmonian antara penduduk kampung dan juga menaiktarafkan ekonomi di kawasan tersebut. Beliau juga berharap anak-anak muda mengambil peluang yang ada daripada pihak kerajaan dalam bidang pembelajaran. Beliau amat berharap juga, anak-anak Kampung Bukit Tunggal menjadi anak-anak kampung yang berguna dan berhemah supaya ianya menjadi suatu kebanggaan kepada kampung mereka sendiri.

**SENARAI
RUJUKAN**

12.0 SENARAI RUJUKAN

Bahron Haji Ahmad. (2017, December 13). Personal interview.

Drs.Ungku Mohd Zaman Tahir. (1996). *Segamat: sejarah dan mitosnya*.
Kelantan: Al Kafilah Enterprise.

LAMPIRAN

13.0 LAMPIRAN

INDEKS

14.0 INDEKS

A

Anak buah..... 19, 21, 26, 41, 46
Anggaran..... 23, 54
Asal..... 10, 12, 13, 14, 24, 25, 52, 53
Asas..... 27, 30, 41, 62

B

Banjir..... 32, 33, 34
Batinhiah..... 38
Bukit Cerbun..... 24, 47, 49, 50
Bukit Satu..... 24, 50, 64, 66

C

Ciri-ciri..... 21, 22, 56, 62
Confius.....9
Cool.....26

D

Darurat.:..... 24, 66
Dusun..... 49, 66

E

Ekonomi..... 35, 36, 42

G

Giat mara..... 43
Gotong-royong..... 24, 36
Guide..... 26

H

Harimau..... 46, 64
Harmoni..... 26, 42, 67
Hektar..... 28, 54

I

Individu..... 6, 22, 23
Indonesia..... 13
Inisiatif..... 38
Interview..... 16, 17, 22, 68

J

Jementah..... 7, 13, 16, 24

K

Kampung Jawa
Kampung Paya Mengkuang..... 23, 24, 48
Kampung Pulau Jering..... 24, 48
Kaum..... 25
Kelebihan..... 41, 45, 46

L

Lahiriah..... 38
Luar kawasan..... 19

M

Majoriti..... 27, 28, 29
Makam..... 44, 45
Maulud..... 31, 57
Menderma..... 31
Mukim..... 5, 24, 25

P

- Papan..... 31
Pembukaan..... 24, 25, 62
Penghulu Puntung
Prinsip..... 25, 26, 37, 41
Prosedur..... 17, 18, 20

Q

- Qari dan qariah..... 40

R

- Relax..... 26
Rendah..... 3, 32, 33

S

- Salasilah
Sejarah..... 1, 2, 6
Sekolah..... 9, 15, 24, 29
Setiausaha..... 7, 19, 33
Slogan..... 41

T

- Ternakan..... 27
Tok Empang..... 44
Tok Enab..... 46
Tugas..... 1, 8, 13

U

- Utama..... 7, 12, 33, 48

V

Vokasional.....42, 43

W

Wakil..... 6, 40

Waris..... 53

Wujud.....22, 23, 25

Y

Yuran..... 42